Erdészeti és Faipari Híradó

XXVI. évfolyam 2. szám
2016. június

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Lapja

A tartalomból:

Stihl jubileum
EFDSZ kongresszus
150 éves az OEE
Fókuszban a SEFAG

A STIHL® kettős jubileuma a Dunán és Biatorbágyon

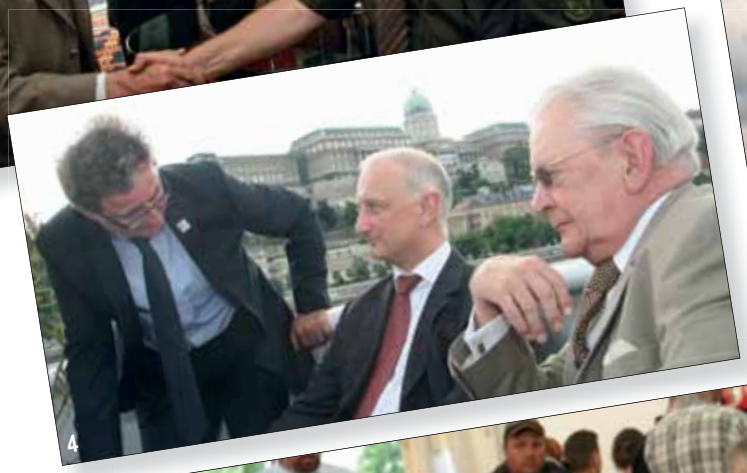

1. *Hans Peter Stihl*
2. *Bakon Gábor, Hans Peter Stihl, dr. Nikolaus Stihl*
3. *Hans Peter Stihl, Burján Endre*
4. *Bakon Gábor, dr. Nikolaus Stihl, Hans Peter Stihl*
5. *A Stihl biatorbágyi támaszpontja*
6. *A Stihl Családi Nap gyermek-szereplői*
7. *A Stihl egykor traktort is gyártott*
8. *Vízipisztolyos céllövő verseny*

Fotók: Zétényi Zoltán

ÉSZT kongresszus – 2016

Az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés 2016. május 10-én az OKISZ Inkubátorház Széchenyi termében megtartotta éves rendes kongresszusát. Az idei kongresszus annyiban különbözött az évente megtartandó éves pénzügyi beszámolóra és tervezésre koncentráló kongresszusoktól, hogy − lévén cikluszáró – beszámoló, tisztújító és programalkotó kongresszus is volt.

A kongresszus tisztségviselőinek megválasztását és a napirend elfogadását követően az ÉSZT elnöke ismertette a leköszönő vezetőség beszámolóját a 2012–2016 közötti időszakban végzett munkáról.

A beszámoló fő fejezeteiben kitért az ÉSZT érdekvédelmi, érdekképviseleti, regionális és nemzetközi tevékenységére, rétegpolitikájára, a médiakapcsolataira, vagyongazdálkodására és a különböző rendezvényekre. Az érdekvédelmi tevékenységnél kiemelte, hogy ahol csak lehet, vagy ahova odaengednek minket, részt veszünk az országos érdekegyeztetésben, amelynek nagy hibája, hogy 2011 óta gyakorlatilag nincs Magyarországon tripartit (háromoldalú) érdekegyeztetés. Az Országos Érdekegyeztető Tanács megszűnte után létrehozott NGTT (Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács), amelynek tagja vagyunk, nem érdekegyeztető fórum, hanem egy fontos stratégiai tanácsadó testület. A közszféra érdekegyeztető fórumai közül az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács és a KÉT még működik. Részt is veszünk ezek munkájában. Itt a gond az, hogy a kormány általában nem megállapodási jogosultsággal felhatalmazott képviselőket küld a tárgyalásra. Regionális területen a Dél-alföldi régióban végeznek tagjaink kiemelésre méltó munkát, együttműködve az ugyancsak a határmenti régióban működő szerb és román szakszervezetekkel. Nemzetközi téren nagy előrelépés, hogy képviselőnket megválasztották az EUROCADRES alelnökévé. Ez újabb lehetőséget ad szakterületünk nemzetközi képviseletére. Rétegpolitikánkban a sok egyéb fontos tevékenység mellett a legjelentősebb, hogy megalakult az ÉSZT ifjúsági tagozata, s kiemelt feladatának tartva együttműködik a többi konföderáció hasonló szerveződéseivel.

A sok jó mellett gond, hogy a Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete arra hivatkozva, hogy nem vehetünk részt a versenyszféra érdekegyeztetésében kilépett az ÉSZT-ből, s hasonlóan tett az Nyugdíjbiztosítási Dolgozók Szakszervezete is. Ők viszont anyagi okokra hivatkoztak.

A kongresszus megvitatta és elfogadta a beszámolót, majd a két gazdasági napirendi pontot követően rátért az ÉSZT 2016–2020. évi programjának megvitatására. A program meghatározza helyünket a szakszervezeti mozgalomban, kiemelve az együttműködés fontosságát. Kitér a pártokkal és civil szervezetekkel kialakított viszonyunkra. Kiemeli főbb céljainkat, az országos érdekegyeztetési rendszer átalakítását, az ágazati kollektív szerződések lehetőségének és az öngondoskodás feltételeinek megteremtését, a szociális ellátórendszer felülvizsgálatát. Fontosnak tartja, hogy fellépjünk a munkahelyi diszkrimináció minden megnyilvánulása ellen. Mindent megteszünk, hogy a szakszervezetekről kialakult általános kép megváltozzon, és a fiatalok szükségét érezzék a szakszervezethez való tartozásnak. Fontos, hogy továbbra is aktívan részt vegyünk a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban. A már megfogalmazott „Tagtoborzási stratégiát" és „Bérstratégiát" követően el kell készítenünk a „Nyugdíjstratégiát" is.

Végül a tisztújítás következett, amikor a kongresszus nagy többséggel bizalmat szavazott az eddigi vezetőknek. Az ÉSZT elnöke továbbra is Kuti László, alelnökei pedig Antmann Katalin, Tőrös Szilárd és Schneider Istvánné lettek.

Kuti László

Tartalom

25 éves a magyar, 90 éves a nemzetközi Stihl 2

Az EFDSZ VII. kongresszusa . . 4

Gondolatok az erdőtörvényről, az erdőgazdálkodásról és a természetvédelemről 6

Erdőtörvényt, de alkotmányos alapon 6

Természet(i környezet)védelem és erdőtörvény 7

Természetvédelem és erdőgazdálkodás 8

150 éves az OEE 10

Feltárult az aranykor 11

Egy kitűnő ember emléke 12

A Kossuth téri agrárpalota 13

Nemzetközi sportnapok Egerben . . 15

A SEFAG a somogyi erdőkben . . . 16

Érték, ami Somogyban van 16

Az egyik legsikeresebb év után . . . 17

Babakocsi, koporsó és parketta. . . 20

Krónika-hírek. 22

A Stihl Timbersports IV. Nemzeti Bajnokság Biatorbágyon B3

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ • XXVI. évfolyam 2. szám. • **Kiadja** az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete • 1146 Budapest, Thököly út 58–60. • Tel.: 331-4369 • Fax: 331-9455 • E-mail: efdsz@mailbox.hu • **Szerkesztőbizottság:** Dudás Péter **elnök,** Győri István, dr. Király Pál, Nagy László munkatárs, Rásó János, Zétényi Zoltán főszerkesztő • **Címlapfotó:** Zétényi Zoltán – Balról: Nikolas Stihl, Hans Peter Stihl és Bakon Gábor • **Nyomda:** Agroinform Kft. • Budapest, Angol u. 34. • Felelős vezető: Bolyki Etelka ügyvezető igazgató • A lap negyedévenként jelenik meg • Hírlapárusi forgalomba nem kerül • Terjeszti az EFDSZ.

Kettős jubileumot ünnepelt a Stihl

25 éves a magyar, 90 éves a nemzetközi STIHL

Idén ünnepeli a motorfűrészeiről híres hazai STIHL Kft. a 25. és a nemzetközi STIHL Csoport a 90. születésnapját. Az alkalom lehetőséget ad az ikonikus STIHL fűrészt megalkotó családi vállalkozás történetének megismerésére, innovációinak áttekintésére és a nagyvállalattá alakulás lépéseinek nyomon követésére is.

Lajos király hajóján a kék Dunán

A Mariott Szálloda termében gyülekeztek a szakmai és sajtómeghívottak, mielőtt felszálltak a Dunán ringó König Ludwig motoros fedélzetére. Ezt az időt használta ki Bakon Gábor cégvezető, hogy bemutassa a vendégeknek a Stihl-küldöttséget, amelynek tagjai a tulajdonosok, Hans Peter Stihl és fia, dr. Nikolas Stihl, a cég felügyelő bizottságának elnöke, valamint munkatársai.

A hajón Bakon Gábor mondott ünnepi köszöntőt. Beszédében visszatekintett a majd évszázados német vállalat alapításának éveire, nemzetközi sikereire.

A hazai kft. 1991 júniusában alakult, első kelet-európai társaságként a Stihl kereskedelmi leányvállalatainak sorában. A cég kizárólag szakkereskedői hálózaton keresztül értékesít, mára több mint 300 értékesítési helyen mintegy 800 embernek biztosít munkahelyet.

Bakon Gábor elmondta, hogy a Stihl tavaly félmilliárd forint feletti eredményt ért el Magyarországon, hiszen tavaly 6 milliárd forint feletti árbevételt és 500 millió forintot meghaladó eredményt produkált. A cégvezető kijelentette: Büszkék vagyunk, hogy leányvállaltunk, az Andreas STIHL Kft. részese lehet ennek a sikertörténetnek. Büszkén tekintünk a múltra, 25 sikeres év van mögöttünk. Szegmensünkben a legkiterjedtebb szervízszolgáltatást nyújtó kereskedelmi hálózattal, jelentős piaci részesedéssel rendelkezünk, ismertségünk és elismertségünk vitathatatlan.

Bakon Gábor, Joachim Burandt kereskedelmi igazgató és Hartmut Austel régióvezető

Családi Nap az Andreas Stihl Magyarországnál

Június 4-én a hazai társaság biatorbágyi telephelyén Stihl Családi napot tartottak a cég értékesítési hálózata tagjainak és családjaiknak. A programban gépbemutató, vásár, raktári tárlatvezetés, gyermekprogramok és a IV. Stihl Timbersports Nemzeti Bajnokság szerepelt.

Bakon Gábor cégvezető köszöntötte a nagysátort zsúfolásig megtöltő hallgatóságot, majd átadta a szót Joachim Burandtnak, az Andreas Stihl AG kereskedelmi igazgatójának, aki köszönetet mondott a Stihl család és az igazgató tanács nevében azért a munkáért, amit a Stihl kereskedők végeztek. Fontos év az idei – emlékeztetett –, mert az anyacég 90 éves, a magyar vállalat 25 éves jubileumához érkezett. A Stihl történetében a 90 év sikeres kilenc évtized volt, amihez a magyar kollégák is hozzájárultak. Köszönetét fejezte ki a munkájukért.

A cégvezető Hartmut Austel régióvezetőt szólította a színpadra, akivel az elmúlt napokban országjáráson találkoztak számos kereskedővel. Elmondta, hogy majd minden évben eljön Magyarországra, de az idei látogatása azért is érdekes, mert várhatóan kijutunk a válságból, ami a forgalom alapján is látható. Leszögezte, hogy a magyarországi forgalmazás sikerre van ítélve.

Végezetül a régióvezető és Bakon Gábor is jó szórakozást kívánt a résztvevőknek.

Bakon Gábor és Hans Peter Stihl

Az ünnepi alkalomból kérdeztük a rangidős tulajdonost, Hans Peter Stihlt

Er Fa Híradó – Miért éppen Magyarországot választották elsőként a Kelet-európai országok közül a rendszerváltozás után?

Hans Peter Stihl – Az ötvenes években jártam Magyarországon, a Balatonon, és egy érdekes országnak találtam. Tulajdonképpen ezért választottuk elsőnek Magyarországot.

Er Fa Híradó – Milyen tanácsot kapott édesapjától, amikor átadta Önnek a Stihl-birodalom kormánykerekét?

H.P. Stihl – Édesapám a biztos kereskedelmi, terjesztési politikát tartotta fontosnak. De természetesen a termékkínálat bővítését is szorgalmazta.

Er Fa Híradó – Mennyi időt ad még a benzines motorfűrészeknek?

H.P. Stihl – Meg vagyok győződve arról, hogy a benzines motorfűrészeket a következő ötven évben még nem fogják mással helyettesíteni.

Er Fa Híradó – Sok helyütt a motorfűrész a fagyilkolás, az erdőirtás jelképe. A motorfűrész viszont az erdészek szerszáma. Kellene az európai, amerikai és más világrészek erdészeinek image, PR-ját támogatni?

H.P. Stihl – Ez a kérdés így nem helyes. Nem a motorfűrészek okozzák az erdőpusztulást. Az erdőket nem levágják, hanem fölégetik azért, hogy az emberek beépíthessék vagy mezőgazdasági területet nyerjenek. Az erdőpolitika barátja vagyok, és mondhatjuk, hogy a fakivágás nem növekedik az egész világon, mindig csak annyit szabad kitermelni, amennyi nőtt, és gondolni kell a jövőre is.

Horváth Sándort, a Stihl Sopron tulajdonosát kérdeztük

Er Fa Híradó – Mikor találkozott először a Stihl-fűrésszel?
H.S. – Egészen kis koromban, amikor édesapám a kis fűrészével vágta a tűzifát az udvaron.
Er Fa Híradó – Mikor adta a fejét arra, hogy belép a Stihl-kereskedők családjába?
H.S. – Ez 2002-ben volt, amikor Sopronban a korábbi kereskedő abbahagyta a forgalmazást.
Er Fa Híradó – Gondolt arra, hogy másik márkát is áruljon?
H.S. – Ez föl sem merült, hisz' a Stihl tényleg hibátlan. A gép és az elosztó hálózat is jól működik.
Er Fa Híradó – Milyen előnyökkel rendelkezik ez a márka?
H.S. – A legnagyobb értékesítő hálózattal rendelkezik, és azért vonzó számomra, mert – bár a Stihl egy „multinacionális" vállalat – családi hagyományokra épül maga a kereskedői hálózat is. Talán nevezhetjük ezt franchise rendszernek is, ahol a Stihl termékkel és marketing támogatással látja el a kereskedőket, akiknek az üzletei magyar tulajdonban lévő kisvállalkozások. Saját telephelyük van, és saját alkalmazottaik dolgoznak. Ez a konstrukció szerintem nagyon vonzó. Nem alkalmazottai vagyunk másnak, hanem a magunk urai vagyunk. Természetesen vannak szabályok, amiket be kell tartani.

Stihl-történet

Hogyan született a legenda? *Az ikonikus STIHL láncfűrész megalkotása*

Az 1926-ban alapított nemzetközi anyacég 1929-ben kezdte el gyártani a fakitermelés eddigi legfontosabb innovációjaként számon tartott zászlóshajó termékét, a motorfűrészt.

Mivel a fakitermelést a világ egyik legveszélyesebb munkájaként jegyzik, így ennek a te vékenységnek a biztonságosabbá tételéhez a STIHL termékfejlesztései jelentős mértékben járulnak hozzá.

A gépészmérnök Andreas Stihl felismerte, hogy az erdei munka jelentősen megkönnyíthető egy hordozható, benzinüzemű motorfűrésszel, és az ötletből keresett termék lett. A sikerhez azonban más is kellett: ragaszkodott a saját gyártású, minőségi alkatrészekhez és a cége által kitanított szakmunkásokhoz, mert tudta, hogy megbízható termék gyártásához a teljes folyamatot felügyelnie kell. Az 1930-as évek közepére már több száz alkalmazott dolgozott a Stihl-gyárban, a Stuttgart melletti Bad Canstadtban. A túltermelési válság azonban őt sem kerülhette el. Az alapító a termelés csökkentése helyett oda vitte termékét, ahol arra nagy szükség volt: az USA és Kanada piacára, amelyet más exportpiacok is követtek.

1959-ben érkezett el a következő nagy áttörés, amikor a cég bemutatta az ikonikus STIHL Contra motorfűrészt. A mai motorfűrészek ősének tekinthető egyszemélyes STIHL Contra gyakorlatilag minden olyan technikai újítással rendelkezett, amit a mai motorfűrészekben is megtalálunk: a röpsúlyos tengelykapcsoló, a membránporlasztó és a gyalufogas lánc, de az antivibrációs fogantyú is újdonság volt. A siker garantált volt, a gép Magyarországon is legendává vált.

A STIHL Magyarországon

A magyar STIHL Kft. 1991 júniusában alakult az első kelet-európai társaságként a cég kereskedelmi leányvállalatainak sorában. Az alapítás célja egy stabil szakkereskedői hálózat kiépítése, majd azon keresztül a piac prémium termékekhez méltó kiszolgálása volt. Az idő igazolta a döntés megalapozottságát, a vállalat hamar a STIHL Csoport eredményes részévé vált: a cég 5 éves működés után elérte az 1 milliárd Ft-os forgalmat, 2001-ben pedig már 3 milliárd forintra rúgott az árbevétele. Ugyanebben az évben egy 3620 négyzetméteres új raktár- és irodakomplexumba költözött. A forgalom és az eredmény elsősorban a Magyarországon egyedülálló kereskedelmi struktúrának köszönhető, hiszen kizárólag dedikált szakkereskedői hálózaton keresztül értékesít a cég. A STIHL Kft. munkájának fontos része az ágazati társadalmi szervezetekkel való együttműködés, idehaza alapvetően két aktív, önkéntes kötelezettségvállalásuk van: a parlagfű elleni küzdelem és az erdei munka biztonságának növelése, a védőeszközök tényleges használatának előmozdítása.

Bakon Gábor, a német vendégek társaságában

„Hands on the wood" – IV. Timbersports Nemzeti Bajnokság Biatorbágyon

A magyar nemzeti bajnokságot ismét Juhász István nyerte.

A többszörös magyar bajnok jelentős különbséggel győzött, az abszolút bajnok pedig a cseh vendég sportfavágó, Martin Komárek lett.

Kilenc hazai versenyző és a cseh vendég állt rajthoz a június 4-ei megmérettetésen: Bakó András, Bozsó Zoltán, Gyapjas Norbert, Halmosi Ferenc, Holle Péter, Juhász István, Pankotai Zoltán, Rittlinger Róbert, Strubel József, valamint Martin Komárek.

Ez a bajnokság azért volt fontos, mert az első három versenyző képviseli hazánkat a világbajnokságon.

A három szám után már Juhász István állt az élen, őt Bozsó Zoltán követte, a harmadik Strubel József, negyedik Rittlinger Róbert, ötödik Gyapjas Norbert, hatodik Bakó András.

Utolsó az ugródeszka versenyszám volt, amely a legizgalmasabb, legnehezebb műfaj a sportfavágó küzdelmek során. A számot Komárek nyerte 1.10,38-as idővel, a második Juhász István lett.

Az összetett győzelmet Juhász István szerezte meg immár sokadszor, második lett Strubel József, míg a bronzérmet Bozsó Zoltán vitte el. (Képriport a B3 oldalon.)

Az EFDSZ VII. Kongresszusa

Górász Lászlót főtitkárrá választották

Mozgalmi életünknek mindig fontos mozzanatai a kongresszusok, mivel legfontosabb ügyeinket itt tárgyalják a küldöttek és hoznak döntéseket. Így volt ez ebben az évben is, amikor is a törvényben előírt legfőbb testületi ülésünket 2016. május 24-ikén, Budapesten, a Thököly úti központunk egyik tanácstermében bonyolítottuk le.

Az ülést felkért elnökként Barton Gábor, az Ipoly Erdő Zrt. szakszervezeti bizottságának titkára vezette.

Szavaznak a kongresszus küldöttei

Az Alapszabályzat megújítása

Dudás Péter, az EFDSZ elnöke üdvözölte a megjelenteket, s Mézes Lajosnak, a Mandátumvizsgáló Bizottság elnökének jelentése alapján deklarálta a kongresszus határozatképességét, mivel a 46 küldöttből 37 jelen volt. A napirend elfogadása után a kongresszus megkezdte a számítottnál hosszabbra és bonyolultabbra sikeredett munkáját.

Elsőként az EFDSZ Alapszabályzatának módosítása került sorra, amely olyan mélyreható volt, hogy bízvást nevezhetjük megújításnak is. Főszereplője pedig dr. Csonka László ügyvéd volt, az azonos nevű vecsési ügyvédi iroda vezetője, aki nagy szakértelemmel és határozottsággal vitte végig a folyamatot a nem egyszer hevesen felcsapó viták hullámverése közepette.

Dr. Csonka László bevezetőjében elmondta, hogy az átdolgozás során főként két dologra törekedtek. Egyrészt egyszerűsítésre, ami (főként) a civil szervezetek életét keretező jogszabályok megismétlésének kiküszöbölését jelentette, mivel ezek gyakran változnak, így nyomon követésük nehézkes, mivel minduntalan a módosításokra jogosult kongresszusunk összehívását kívánná meg, ami viszont idő- és pénzveszteséget is jelent.

Másrészt összeillesztésére, mindannak, ami összetartozik, de a régi Alapszabályzatban különböző helyekre szétszórtan volt jelen.

A vita

A küldöttek az Alapszabályzaton végighaladva, pontról pontra döntöttek a jelenleg hatályos szövegről.

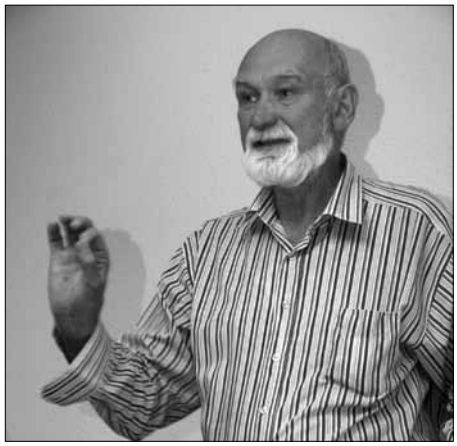

Dudás Péter elnöki beszámolója

Élénkebb vita a körül alakult ki, hogy a jelenlegi EFDSZ jogutóda-e a korábbi Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének, vagy pedig nem. A tervezett módosítás szerint nem, de a jogi megoldás azt a változatot tartalmazta, hogy „jogutódnak tekinti magát", tehát a kongresszus jogutódnak nyilvánította a jelenlegi szervezetet.

Ugyancsak megosztott volt a kongresszus a szakszervezeti vagyonra vonatkozó előírások dolgában (nevesítés, juttatás, felosztás stb.). A véleménykülönbségek okaira nem térünk ki, mivel azokat nemigen nyilvánították ki, csupán feltételezésekre szorítkozhatnánk. A kialakult helyzetképet az elfogadott szöveg tükrözi.

Az előadó nagyon munkaigényesnek minősítette az EFDSZ felépítését és szerveit leíró fejezetet, mivel arra törekedtek, hogy a párhuzamosságokat elkerüljék és ezen belül az esetleges funkcióhalmozást is. Törekedtek arra is, hogy a szervezet időről időre szükséges megújulása intézményesen is biztosított legyen. *A* legtöbb változás egyébként az Országos Titkári Testület feladat- és hatáskörét érintette.

A sok-sok részlet közül hármat emelünk ki:

1. A „vállalati szakszervezeti bizottságok" helyett a terminológiában a továbbiakban csupán „szakszervezeti bizottságok" működnek.
2. A választási ciklus mindegyik választott szervezeti formáció esetében öt év, március 15-i fordulónappal.
3. Az éves tagdíj mértéke továbbra is a mindenkori minimálbér 0,5 százaléka. (Utóbbi témáról is élénk vita folyt, mint anyagi kérdésekről általában.)

Beszámolók

Ezt követően Dudás Péter elnök tartott beszámolót a szakszervezet tevékenységéről, helyzetéről. Megállapította többek között, hogy nőtt a fegyelem a pénzügyi adminisztráció vonatkozásában. A munkabérek dolgában viszont változatlanul lemaradás észlelhető a szakmában a nemzetgazdasági átlaghoz képest, különösen az intézményi szférában. Ez negatív szelekcióhoz, a jó képességű szakemberek elvándorlásához vezethet az államigazgatásban dolgozók körében. Sajnos az ágazati kollektív szerződés tető alá hozása sem haladt, bár már az is értékelendő, hogy legalább ellenszél nem tapasztalható ebben az ügyben.

Híradónk viszont megújult, a lapot főszerkesztő irányítja, s a szerkesztő bizottság aktivizálódott.

Az ülést felkért elnökként Barton Gábor vezette

Ecsegi Istvánné elnökségi tag búcsúztatása

Kolozsvári Ákos, a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke a PEB tapasztalatairól adott tájékoztatást. A bizottság megállapítása szerint a szakszervezet anyagi helyzete stabil, a 2015. évi mérleg főösszege némi többletet is mutatott az előző évihez viszonyítva és természetesen pozitív. Zavaró határidőcsúszások, pontatlanságok előfordultak, ezeket ki kell küszöbölni. Az általános bankkamatcsökkenés kedvezőtlenül befolyásolja az értékpapírokban elhelyezett vagyon helyzetét. A személyi ráfordítások csökkentek ugyan, de figyelembe kell venni ezzel kapcsolatban Berényi Gyula egy évvel ezelőtti elhalálozását, az ennek nyomán jelentkező bérmegtakarítást, valamint azt, hogy Dudás Péter elnök nem vette fel a részére megszavazott tiszteletdíjat.

Kolozsvári Ákos elmondta, hogy a PEB alapfilozófiája változatlan: a veszteséges gazdálkodást nem támogatja, de a nyereségre való törekvést sem. A pénzeszközöket arra kell fordítani, amire rendeltettek: a mozgalmi célok megvalósítására.

Pintér Szilvia, az EFDSZ pénzügyeit adminisztráló könyvelő iroda vezetője kimutatásokkal alátámasztott pénzügyi beszámolót tartott a kongresszusnak. Megismételte a PEB elnökének megállapítását: Szakszervezetünk pénzgazdálkodása stabil, és pozitív eredménnyel zárult a beszámolási időszak. Hasonló összegű eredményt terveztek be a 2016-os esztendőre is. Arra azonban felhívta a figyelmet, hogy kevesebb tagdíj folyt be, mint az előző időszakban. Annak sem lehet tapsolni, hogy a vállalati-intézményi bizottságaink köréből 14 helyett csak 12 pénzügyi beszámolót kapott, és abból is hat hibás volt. A kongresszus mind a három beszámolót elfogadta, jóváhagyta.

Ivádi László, a szakszervezet alelnöke az augusztusban, Egerben, az Egererdő Zrt. operatív közreműködésével lebonyolításra kerülő XX. Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapok előkészületeiről adott tájékoztatást a küldötteknek. A részletes tudnivalókat tartalmazó tájékoztató anyagot a vállalatok vezetői megkapták, de a www.sportnapok.egerdo.hu című honlapon is megtekinthetők. A főszervező maga Ivádi László.

Személyi ügyek

Utolsó ügyrendi feladatként a kongresszus személyi ügyekben határozott.

Amint arról annak idején Híradónkban is hírt adtunk, szakszervezetünk főtitkára, Berényi Gyula a múlt év júliusában váratlanul meghalt. Munkaköre azóta betöltetlen volt, az ügyeket Dudás Péter elnök vitte alelnöki segédlettel. Az ügyben kiküldött jelölő bizottság vezetője, Barton Gábor most jelentette a kongresszusnak, hogy egy jelöltjük van a főtitkári tisztségre: Górász László alelnök, a VADEX Mezőföldi Zrt. szakszervezeti bizottságának titkára.

Górász László nyilatkozott, hogy a tisztséget el tudja vállalni, de csak vállalati munkahelyének megtartása mellett, ami természetesen bizonyos korlátozó tényezőt jelent a szakszervezeti munka ellátása szempontjából.

A kongresszus mindezeket tudomásul vette, és Górász Lászlót titkos szavazással főtitkárrá megválasztotta.

Az elnök bejelentette, hogy Ecsegi Istvánné elnökségi tag lemondott tisztségéről, mivel nyugállományba vonult. A kongresszus a bejelentést, sajnálattal bár, de tudomásul vette és köszönetét fejezte ki Ecsegi Istvánnénak, több évtizedes szorgalmas és eredményes szakszervezeti munkásságáért, és nyugodt, békés, boldog nyugdíjas éveket kívánt számára. Dudás Péter virágcsokorral köszöntötte a távozó kolléganőt.

Górász László megköszöni a küldöttek bizalmát

A megüresedett elnökségi tagsági posztra a kongresszus titkos szavazással Tiringerné Balázs Anikót, a Mecsekerdő Zrt. szakszervezeti bizottságának titkárát választotta meg.

A kongresszus Dudás Péter elnöki zárszavával fejezte be munkáját.

Talán ez a rövid tudósítás is alkalmas annak érzékeltetésére, hogy szakszervezetünk VII. Kongresszusa nem csupán egy rutin-rendezvény volt a törvény által a civil szervezetek számára előírt kötelező évi számadások sorában, hanem szervezetünk szempontjából kiemelkedően fontos, hosszabb távra szóló szervezeti és személyi döntéseket hozott. Ezek szükséges, de önmagukban nem elégséges feltételei az eredményes munkának. Most már a munkán van a sor (tennivaló van bőven), de ez már nem csak kongresszusi feladat.

Király Pál

'Lesz majd nékünk…'

Gondolatok az erdőtörvényről, az erdőgazdálkodásról és a természetvédelemről

Évekkel ezelőtt csaptak föl az erdőtörvény körül a nem csillapodó viták hullámai, miközben az állami erdőgazdálkodók tulajdonosa megváltozott, és átalakult az erdészet valamint a természetvédelem államigazgatási irányítása is.

Régóta hallani szakmai körökben, hogy a 2009-ben törvénybe (2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról) iktatott jogszabály gúzsba köti a gazdálkodókat, az erdészeti hatóság számára pedig hasonlóan számos gondot „eredményezett".

Az erdészettörténet-írók számára emberes föladat lesz annak kiderítése, hogy miként alakult a jelenlegi erdőtörvény-módosítási folyamat a kódex jellegű hármas (erdészeti, természetvédelmi, vadgazdálkodási-vadászati) zöldjogszabály elképzelésből nettó vadászati illetve erdészeti törvénnyé.

Arról nincs információnk, hogy a természetvédelmi törvény módosítása hol ballag. Pedig az erdészek számára ez kulcskérdés. De ne vágjunk a mondanivalónk elé, következzék három kiváló és vitatkozó kedvű kolléga véleménye a kérdéskörről!

Erdőtörvényt, de alkotmányos alapon!

Bartha Pál

Az Erdészeti Lapok 2016. áprilisi száma végén olvasható, hogy Bitay Márton államtitkár szerint nem lesz új erdőtörvény, csupán a jelenleg hatályosat módosítják. E döntés minden bizonnyal arra vezethető vissza, hogy az ügyben érdekeltek körében nem sikerült egyetértésre jutni. Néhány idézet a cikkből: *„Az FM államtitkára bejelentette, hogy a koncepciót kiegészítik a társadalmi vita észrevételeivel, a jövő nemzedék szószolója azonban annak újbóli átgondolását kérte (…) nincs konszenzus a szakmai szervezetek között (…) Sallai R. Benedek, az albizottság LMP-s tagja kijelentette: a minisztérium tanácsadó szerve, az Országos Környezetvédelmi Tanács a javaslat visszavonását indítványozta."* Mindezen problémákhoz hozzájön még az, hogy a vadgazda más tulajdonában álló erdőben kíván gazdálkodni, és a természetvédelem más tulajdonában álló erdőterületre vonatkozóan rendel el korlátozásokat. E tekintetben közömbös, hogy állami vagy magántulajdonról van szó. Az erdőgazdálkodást szabályozó jogszabályok megalkotása során tehát igen sokan kívánnak valamilyen érdeket képviselni. **A nagy tisztázatlan alapkérdés:** polgári demokráciában a tulajdonosi jogokat – melybe beletartoznak a gazdálkodói jogok is – milyen elvek mentén, és mely határig lehet korlátozni?

A tulajdonjog alkotmányos alapjog, mely csak az alábbi szigorú feltételek együttes betartásával korlátozható: csak törvénnyel; a korlátozásnak alapos közérdeken kell nyugodnia; a korlátozásnak arányban kell állnia a közérdekkel; a korlátozás során a legkisebb presszió elvét kell alkalmazni; egy határon túl, aki korlátoz, az fizet!

A felsorolt rendezőelvek megtestesülése a jogos közérdek, és az ebből levezethető korlátozásokat minden erdőtulajdonosnak kompenzáció nélkül tűrnie kell. Éppen emiatt fontos a „tűrési határnak" az Alaptörvényben rögzített feltételek szerinti megállapítása! Határozott szakmai meggyőződésem, hogy némi finomítás után, a vágásos üzemmód a jogos közérdeken alapuló elvárásokat megfelelően kielégíti. Ennél szigorúbb természetvédelmi elvárásokat a tulajdonosi jogokat gyakorló hozhat, a tulajdonos jogán. Mindezekből következően, az erdőtörvényben csupán a vágásos üzemmód szabályozása lenne indokolt, mivel az minden erdőgazdálkodóra nézve kötelező érvényű. A természetkímélőbb eljárásokat elegendőnek tartanám miniszteri rendeletben szabályozni, hiszen e többletvállalást az erdőtulajdonos bármikor jogosult visszavonni.

A tulajdonosi jogok alkotmányos elveken alapuló szabályozása kikényszerítené a természetvédelem hatáskörének újragondolását is, ezzel jelentősen csökkentve a kettős felügyelet alatt álló erdőterületek mennyiségét és az ezzel járó bürokráciát.

A rendszerváltás óta megalkotott erdőtörvények szilárd alapelvek nélkül kötött kompromisszumok tömegén születtek. Másképpen fogalmazva: egyes szakmai kérdésekben – egy lövészárok-háborúban – az győzött, aki több politikai, vagy más érdekérvényesítő erőt tudott maga mögé állítani. Ezekben a háborúkban többnyire az erdőtulajdonos/gazdálkodó volt a vesztes. Sajnálatos, hogy a szakma nem ismeri fel az alapproblémát, és a polgári demokrácia alapelveit mellőzve próbál kompromisszumot kötni minden érdekelt féllel. Ebből születnek a rövid életű, a gyakorlat próbáján megbukó erdőtörvények. Mivel a szakma újra nekiveselkedett az erdőtörvény készítésének, célszerű lenne egy szakmai-jogi munkabizottságnak a hozzánk szakmailag és kulturálisan közelálló országok – Ausztria, Szlovénia, Cseh- és Bajorország – hatályos erdőtörvényeit áttekinteni, különös tekintettel a tulajdonosi jogok korlátozására. Erre a szocializmus évtizedei alatt elveszett jogalkotói önkontroll visszaszerzése érdekében lenne nagy szükség. Az ún. „zöld törvényeket" – a tulajdonosi jogok szilárd lecövekelése nélkül – nem lehet megalkotni úgy, hogy azok a polgári demokrácia alapelveinek is megfeleljenek!

Bartha Pál
ny. erdőmérnök

Az erdőgazdálkodás trójai falova

Természet(i környezet)védelem és erdőtörvény

Bodor László

A kettő kapcsolatának megértéséhez először a TERMÉSZET és a természeti környezet fogalmát és jelenlegi jogi szabályozását kell tisztáznunk.

A hétköznapi használatban a TERMÉSZET-en csak a földi természetet értjük. (Föld + a körülötte lévő légrétegek). Ez a TERMÉSZET az emberi civilizáció fejlődése során két részre osztódott. Egyik, az ember által létrehozott mesterséges környezet. Ezt gyakran hívják épített természeti környezetnek is. Tipikus példája egy nagyváros, ahol még a parkok is az ember által építettek. A másik, és ma még szerencsére sokkal nagyobb kiterjedésű természeti környezet, ahol még döntően a „TERMÉSZET" erői és törvényei érvényesülnek. Erre a környezetre alkalmazzák hazánkban az ún. hivatásos természetvédelem megfogalmazása nyomán a természet, illetve megvédésére a természetvédelem kifejezést. Holott nem a TERMÉSZET-et, hanem a természeti környezetet, annak is csak bizonyos részeit kell védeni. Visszautalva a cím zárójelére, helytelen a fogalom használata, és az nem mentség, hogy pl. a németek is helytelenül használják (Naturschutz). Az emberi túlhasználat, esetleg szándékos károsítás miatt a jelenlegi népsűrűség mellett már elkerülhetetlen a természeti környezet bizonyos részeinek védelme. Minden kultúrnemzetnél súlyponti kérdés, hogy mit és ki védjen.

Rendszerváltáskor törvényalkotóink gondoltak erre. Nyilvánvaló az a tény, hogy a védeni való természeti környezet térben és időben konkrét. Továbbá, mivel a természeti környezet védelme minden állampolgár joga és kötelessége, ezt a feladatot az országgyűlés a helyi önkormányzatokhoz delegálta. Az 1996. évi LXV. tv. 8.§ (1) tartalmazza azokat a kiemelt feladatokat – közöttük a természeti környezet védelmét is –, amelyek az önkormányzatoktól elvonhatatlanok. Minden feladat, így a védetté nyilvánítás, védett terület kezelési szabályai, károkozók elleni elsőfokú eljárás, stb. a helyi önkormányzat feladata. Miután fontos közügyről van szó, az önkormányzat a határozatot a helyi szavazóképes lakosság véleménynyilvánítása után kell, hogy meghozza. Ez a helyi népszavazás. Az 1996. évi LIII. tv. azonban nem vette tudomásul a rendszerváltást, ellentmond a korábbi jogszabályoknak, alkotmánynak, önkormányzati törvénynek és az Európai Chartának, súlyosan megsértve a helyi önkormányzatok önállóságát. Ugyanakkor az állampolgárok személyes véleménynyilvánítási jogát is sérti. A döntéseket egyetlen miniszter kezébe adja. Indoklásait látens társadalmi, illetve közvéleményre alapozza, vagy még arra sem, mint pl. a Natura 2000 esetében. E módszerrel hozza 1996 óta a természeti környezet védelmével kapcsolatos jogszabályait az Országgyűlés sorozatosan, a 2002. évben elfogadott Érzékeny természeti területek (ÉTT) jogszabály kivételével, ahol a gazdálkodó önkéntességére épült a jogszabály. A természetvédelmi jogszabályalkotás anakronizmusainak részletezését későbbi kifejtésre hagyva, a fentiek megértése szükséges ahhoz, hogy érthető legyen számunkra, hogy az erdőtörvénybe (továbbiakban Etv.) 1996 óta folyamatosan és jogsértően beszivárgó természetvédelem és korlátozásai miképp tudtak érvényesülni, és mára az erdőgazdálkodás „trójai falovává" válni.

Az erdő és a benne folytatott gazdálkodás, valamint jogi szabályozása igen régi keletű. Amikor a fejlett szocializmusban napirendre került a természetvédelem, a diktatúrában miniszteri hatáskörbe utalták, és helyettünk döntött a miniszter, mint pl. Bős-Nagymaros esetében. Az 1996. évi LIII. tv. ezt a diktatórikus módszert vette át látszatközvéleményre támaszkodva (pl. hirdetmény a nemzeti park alakításról, vagy szelektált véleményalkotók meghívása a workshopokra). Ezen a nyomon szivárogtak be az Etv.-be is, és a többi alacsonyabb rendű jogszabályba, mint például a miniszteri rendeletek. Ráadásul az 1996-ban létrehozott szakmailag és jogilag illegitim nemzeti parkok rendelkeztek és rendelkeznek ma is bőséges „hivatásos szakember" állománnyal ahhoz, hogy mindenhova benyomuljanak és megkössék a gazdálkodó „szekerének" kerekét. Így az erdőtervezésbe is, ahol az Etv. és végrehajtási utasításában is szereplő, az erdőrészletekre vonatkozó konkrét előírások az erdőtervekbe beépítésre kerülnek. Ahol pedig nem célszerű exponálni magukat, ott előretolják a kisszámú, többségükben megélhetési civil természetvédő szervezeteket. Rosszabb esetekben egy-egy elvakult sötétzöldet vagy az erdőtulajdonosokra, erdészekre személyes okok miatt dühös személyt szabadítanak az erdőgazdálkodóra vagy az erdészre.

Az erdő rendkívül gazdag és összetett életközösség, tökéletes megismerése szinte lehetetlen. Többek között ez a felismerés vezette erdész elődeinket, hogy az Etv.-k egyre jobban bővültek a természeti

környezet erdőre vonatkozó védelmi részével. A témafelelős FM államtitkár nagyon helyesen indította az új Etv. elkészítésének filozófiáját azzal, hogy egységes törvénybe kellene foglalni az 1996-ban három törvényre bontott szakterületet. Hiszen az erdő része a természetnek, a vad pedig az erdőnek. Ha logikus rendszerben gondolkodnánk, egy természeti környezetvédelmi törvény, mint keret lenne szükséges, amelynek szak-vhr.-jei épülnének be a különböző ágazati erdő, víz, föld stb. törvényekbe.

Vizsgáljuk meg végül, kinek, mi is lenne a törvényes kompetenciája a törvényalkotó munkájának megalapozásához. Az erdőgazdálkodás hosszú távú növénytermesztés. Magánerdő esetében a hasznosítás összes kérdése pl. művelési ág, fafaj, célállomány, vágásérettség, felújítási mód stb. a tulajdonos, illetve erdőgazdálkodó kizárólagos döntési kompetenciája. Ennek korlátozása csak alaptörvény szerinti kártalanítással lehetséges.

Ágazati, szakmai kérdésekben – magánerdő esetén – az erdőgazdálkodók véleményét összefogó szakmai érdekképviseletek számára (Agrárkamara, OEE, MEGOSZ, FAGOSZ) ez kötelező feladat lenne, hiszen tagságuk a konkrét erdőgazdálkodók! A törvénynek az ő szakmai véleményüket kell tartalmazni döntő többségben. Véleményt nyilváníthat a civil, tudományos és oktató közösségek sora és akár egyéni erdőgazdálkodó vagy állampolgár is, de javaslatuk súlyát a mögöttük lévő „csekély” támogatottság alapján kell figyelembe venni.

Az állami tulajdonú erdő esetén szakmai kérdésekben a tulajdonost (az összes magyar állampolgárt) képviselő szervezet véleménye a mértékadó. A civilek, tudományos, oktatási stb. szervezetek és intézmények is tehetnek javaslatot, de csak a saját tagságuk, szervezetük nevében. Nem hivatkozhatnak az ún. társadalmi véleményre, mert az egyetlen legitim társadalmi vélemény helyi ügyekben a helyi, országos ügyekben az országos kiterjedésű népszavazás! A szelektív közvélemény-kutatás jellegű vélemény nem a társadalom álláspontja!

Az erdőtörvény természeti környezetvédelmi vonatkozásainál (pl. védett területek, fajok, vizek stb.) a kizárólagos hatáskör a helyi önkormányzatnál van (Alaptörvény, Önkormányzati törvény, Európai Charta a helyi önkormányzatokról). Ezt a feladatot és jogot, bár nem lehetne, az 1996. évi LIII. törvény elbitorolta az önkormányzatoktól. Miután a nemzeti parkok illegálisak (hiszen törvénysértő eljárás során nem az arra illetékesek alapították őket), dolgozói csak magánvéleményt nyilváníthatnak.

A fentebb már említett ágazati szabályozás nem csak a jogi hierarchiára vonatkozik, hanem a konkrét védelemre is. Azaz az erdőgazdálkodók az erdőben, a mezőgazdák a mezőgazdaságban, a vadászok a vadgazdálkodásban stb. védjék a természeti környezetet, nem a nemzeti parkok, külön tőlünk, és helyettünk! Ezt a helyzetet akarja továbbra is fenntartani a sok „zöld” javaslattevő!

Ezért nagyon helyes, hogy a Földművelésügyi Miniszter a nemzeti parkok helyett az állami tulajdonú területeket a tulajdonos képviselőjének (NFA) kezelésébe adja! Annak idején a nemzeti parkok számára történő területvásárlás pazarló, kettős költségtehernövelés volt költségvetési pénzből (földvásárlás költsége + nemzeti park költsége). Ráadásul a protekcionista (kiemelt fajokat, területeket védő) és konzervatív (adott állapotot fenntartó) nemzeti parki Természeti Környezetvédelem kárt okoz a természet relatív egyensúlyi állapotában.

Ha az erdészek nem akarnák védeni, ezek az értékek ma már nem lennének. A hatékony, korszerű és működő természeti környezetvédelem mindenütt, így az erdőben is a gazdálkodásra épül. A természeti környezet védelmével kapcsolatos javaslatoknak az erdőgazdálkodótól kellene indulnia és Etv-n, illetve Vhr-en keresztül a gyakorlat során hozzájuk viszszaérnie. Aki nem erre alapoz (a jelenlegi természetvédelmi szabályozás és gyakorlat) az súlyos törvénysértések elkövetése mellett tévúton jár. ***Bodor László***

Szabad a tér a természetvédők fantáziájának

Természetvédelem és erdőgazdálkodás

Minden természeti erőforrás-gazdálkodással foglalkozónak van valamilyen személyes tapasztalata és véleménye a hazai természetvédelem tevékenységéről. Gyakorló erdőgazdálkodóként a honi természetvédelem és az erdőgazdálkodás viszonyáról szeretnék néhány információt, gondolatot megosztani. Az erdők biológiai sokfélesége fenntartásában fontos és felmérhetetlen szerepét nem vitatva, a gazdasági szerepre felhívni a figyelmet.

Országos adatok, információk:

Az évi növedék: 13,1 millió m^3.

Az évi erdőtervi fakitermelési lehetőség: 10,5 millió m^3.

Az évi fakitermelés: 7–8 millió m^3 (ebből 5 millió m^3 véghasználat).

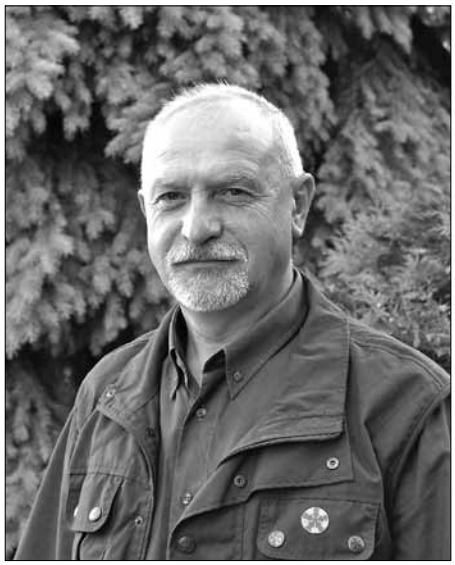

Urbán Pál – Fotó: Szádeczky Kornélia

Faanyag és faanyagszármazék felhasználás: 10 millió m^3/év.

(A NEMZETI ERDŐPROGRAM 2006–2015. évi megvalósításának terve A Kormány 1110/2004. (X. 27.) Korm. határozatának 3. pontja alapján – 11. o. 0,7 m^3/fő/év hengeresfa-egyenértéke bruttó m^3-re váltva.)

Magyarország nem önellátó faanyag és faanyagszármazék tekintetében.

Az élőfa készlet folyamatosan nő. Magyarország nem termeli ki a fenntartható szinten, független állami hatóság által megtervezett, erdőtervi fakitermelési lehetőségét. Az elöregedő erdők gazdasági értéke csökken.

A legfőbb okok: Rendezetlen kezelői viszonyok; Természetvédelmi korlátozások; Erdő felújítását, felújulását

akadályozó vadlétszám; Túlszabályozó erdőtörvény. „Európa legszigorúbb erdőtörvénye.”(VM sajtónyilatkozat címe); Az európai országokhoz képest versenyhátrányban lévő erdészeti szolgáltatók, a korlátozott munkavégzési lehetőségek minőségi munkaerőhiánnyal küzdenek.

Az elmaradt fakitermelések nemzetgazdasági hatásai: Indokoltnál több fa és faanyagszármazék import; Indokolthoz képest több földgáz import; Kevesebb önfenntartó munkahely; Kevesebb adóbevétel; Kisebb erdőgazdálkodási eredményből kevesebb közjóléti létesítmény tartható fenn – elsősorban az állami szektorban; Magyarország nem tudja teljesíteni a megújuló energiafelhasználás növelésére tett vállalását (Szél-, nap- és vízenergiából, mezőgazdasági biomasszából nem fog menni gazdaságosan!).

Magyarország harmadikként teljesítette az Európai Unió NATURA 2000 területkijelölési elvárását. Vajon a többi ország – többek között az alapító országok – miért nem tüstént kednek e téren?

A NATURA 2000 és az erdőgazdálkodás viszonya

Semmilyen gazdasági hatásvizsgálat nem ismert; Az uniós gyakorlatot messze túllépik a hazai NATURA 2000 erdőterületeken alkalmazott korlátozások. – Valójában nem ajánlásokról van szó, hanem az erdőterv-rendeletekben megjelenő kötelező érvényű korlátozásokról; Állami tulajdonú NATURA 2000 területekre nincs uniós kompenzációs támogatás Magyarországon; A magánszektorban lévő NATURA 2000 erdők uniós támogatása általában nem fedezi tartósan az elmaradt hasznot, a korlátozások a tartamos erdőgazdálkodás csökkentését eredményezik.

A legrégebbi erdős nemzeti parkunk a Bükki Nemzeti Park, 1977-ben alakult. Annak ellenére, hogy a hazai erdők minden négyzetmétere érintett volt gazdálkodással, természetvédőink között bőven akadnak, akik ezen erdőkből az ember által érintetlen állapotot szeretnék kialakítani.

A természetvédelmi területek kijelölésénél a gazdasági hatásvizsgálatok rendre elmaradtak; A védett területek zömére a mai napig nem készültek el a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet szerinti kezelési tervek; Csak részben működik az 1996. évi LIII. Trv. 71.§ (1) szerinti támogatási rendszer; Nem megoldott az 1996. évi LIII. Trv. 71.§ (2) szerinti kártérítés; Az állami szektorban a 2009. évi XXXVII Trv. 10.§ (4) szerint nem jár kártérítés.

Mindez szabad teret ad a természetvédelmi fantáziának. Felelősség nélkül hozhatóak jelentős gazdasági hatással járó döntések.

NATURA 2000 erdők:

	Európában	Magyarországon	
NATURA 2000 erdők aránya (%)	21% http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Final%20Guide%20N2000%20%20Forests%20Part%20I-II-Annexes.pdf – 26. o.	40% http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Final%20Guide%20N2000%20%20Forests%20Part%20I-II-Annexes.pdf – 26. o.	A 40%-ból 20% nem védett! https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/kozerdeku_adatok/adatok – Erdővagyon és erdőgazdálkodás Magyarországon 2015 – 1. o.

Nemzeti természetvédelem:

	Európában	Magyarországon	
Őshonos erdők aránya az összes erdőn belül (%)	87% http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/forest-area-covered-by-introduced-non-native-tree-species	57% (A NEMZETI ERDŐPROGRAM 2006 – 2015. évi megvalósításának terve A Kormány 1110/2004. (X. 27.) Korm. határozatának 3. pontja alapján – 7. o.)	
Természetvédelmi rendeltetésű erdők aránya az összes erdőn belül (%)	12% (http://www.foresteurope.org/documentos/protected_forests_in_europe.pdf – 2. o.)	22% (https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/kozerdeku_adatok/adatok – Erdővagyon és erdőgazdálkodás Magyarországon 2015 – 1. o.)	A magyar természetvédelmi erdők 1/5-e nem őshonos fafajokból áll

A védett területek növekedésével jelentősen megnőtt a gazdálkodás és a természetvédelem konfliktusának terepe. A civil és állami szférában dolgozók részleges személyi összefonódásából kiváló érdekérvényesítő erő alakult ki, aminek révén, a természetvédelem kormányokon átívelő hatalmi ággá vált. Képviselői közül sokan a kommunikáció és érdekérvényesítés terén a politika terepére jellemző eszközöket alkalmaznak. A nagy publicitású, offenzív magatartás elsőbbsége miatt nem mindig marad energia szakmai és tényszerű megközelítésre.

Jól példázza ezt az időről időre felröppenő erdőtörvény módosítási szándékra tett – természetvédelmi szervezetektől származó, vagy általuk politikai szereplők szájába adott – hozzászólások tényektől elrugaszkodott stílusa. Kétségtelen, hogy a „természetvédelmi érdek” általános indok roppant kényelmes tárgyalási pozíciót biztosít a természetvédelemnek, amire minden konkretizáló jogszabályváltozás veszélyt jelenthet.

A természetvédelem – szerepéből fakadó – offenzív magatartásával szemben a gazdálkodás csak védekezésre, utókövetésre képes. A „védelem” olyan hívó szó, amivel szemben nincs – nem lehet – sikeres ellenkommunikáció. Ha pedig ez a természet védelmére szólít fel, minden jóérzésű ember mozgósítható – akár a valódi cél és a felhasznált eszköztár ismerete nélkül is. Magyarország túlvállalta magát a természetvédelmi korlátozások terén, de ez tabu téma. A nemzetközi nomenklatúrának nem megfelelő nemzeti parki státusz létjogosultságát, vagy a tetemes idegenhonos fafajú erdő védetté nyilvánításának szükségességét nem népszerű megkérdőjelezni. Nemzeti erőforrásaink egy részének fenntartható kihasználásáról mondunk le úgy, hogy ennek kimutatására nem kerül sor. Pedig a természetvédelmi korlátozások nemzetgazdasági hatásvizsgálatainak elmaradása megfosztja a döntéshozókat a felelős döntés lehetőségétől.

Urbán Pál erdőmérnök

150 éves az OEE

Az eseménysorozat 2015. december 8-án vette kezdetét

Alapításának, folyamatos fennállásának 150. évfordulóját ünnepli 2016-ban az Országos Erdészeti Egyesület. Nemzetközi viszonylatban, s a miénknél szerencsésebb történelmű országokban is megsüvegelik az ilyen magas életkort egy civil szervezet esetében.

A jubileumi év megnyitója

Az alapítás Pesten történt 1866. december 9-én, egy vasárnapi délelőttön az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (OMGE) székházában az Üllői úton, amelyet a gróf Széchenyi István által elnevezett építési telkével azonos módon Közteleknek hívtak. A történelmi jelentőségűnek bizonyult alapító ülésen 43 fő vett részt és még egy királyi biztos a hatóságok részéről.

A mostani jubileumi eseménysorozat 2015. december 8-án vette kezdetét a Földművelésügyi Minisztérium Darányi-termében ünnepi küldöttgyűléssel, amelyet *Zambó Péter* egyesületi elnök vezetett. Megnyitó beszédet Fazekas Sándor miniszter mondott, s egyúttal átadta a Kormány üdvözletét is.

A minisztert követően dr. Oroszi Sándor DSc főmúzeológus frappánsan összeállított előadásában össze tudta foglalni az OEE másfél évszázados történetét. Ezután Madas Anna és Madas Katalin mutatta be édesapjuk, dr. Madas András erdőmérnök memoárjának második kötetét, aki az 1945–1989 közötti korszak legkimagaslóbb egyesületi elnöke volt. Sárvári János, az egyesületi könyvtár őre viszont az első, 1866–1875 közötti elnök, buzini Keglevich Béla gróf eléggé ismeretlen életútját ismertette.

Madas Katalin, édesapja memoár-kötetével

A jubileumi év következő fejleménye dr.h.c. kálnoki Bedő Albert erdőmérnök mellszobrának leleplezése volt március 21-én az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából az FM Kossuth téri árkádjai alatt levő Agrárpanteonban. Az 1866-os alapító atyák közül Bedő jutott a közéleti hírnév és tekintély legmagasabb fokára, s „a legnagyobb magyar erdészként" tiszteli a szakma.

A szobor leleplezését Fazekas Sándor miniszter, Bitay Márton Örs államtitkár és Zambó Péter egyesületi elnök végezte, avatóbeszédet a miniszter tartott.

Az ünnepség a Darányi-teremben folytatódott, ahol a miniszter kitüntetéseket adott át (erre az időpontra időzítve a Március 15-ei Nemzeti Ünnep alkalmából erdészeti személyeknek adományozott kitüntetések átadását is). Ezt követően bemutatták Oroszi Sándor „A magyar erdőgazdálkodás képes története, 1867–1990" című, három kötetre tervezett képes monográfiájának első kötetét. (Ez a mű az OEE jubileumi kiadványa.) Király Pál ny. főszerkesztő pedig felkért hozzászólóként a leleplezett szobor rejtélyességére, történetének ismeretlen foltjaira, titkaira hívta fel a figyelmet (amelyekben egyébként magának Bedőnek az életrajza is bővelkedik).

Fazekas Sándor miniszter szoboravató beszéde

Tordai Ernő, Sepsikőröspatak unitárius lelkésze mondott áldást

A következő kiemelkedő esemény az *OEE jubileumi* vándorgyűlése lesz, amelyet részben éppen a Bedő-összefüggések miatt a nagy alapító szülő- és nyughelyén, Erdélyben, Székelyföldön bonyolítanak le június 22–25-én, tusnádfürdői bázissal. Bedő az egykori Háromszékben, Sepsiköröspatakon született 1839-ben és Budapesten hunyt el 1918-ban, de a szülőfalujához közeli Kálnokon van eltemetve édesanyja közelében. A vándorgyűlés résztvevői közül az emlékhelyek iránt érdeklődők ezeket a helységeket felkeresik.

Király Pál

Feltárult az aranykor

Megjelent *A magyar erdőgazdálkodás képes története* első kötete

Méltóbb módon nemigen emlékezhetett volna meg az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) alapításának és folyamatos fennállásának 150. évfordulójáról, mint annak a három kötetre tervezett monográfiának a közreadásával, amely „A magyar erdőgazdálkodás képes története, 1867–1990” címet viseli.

Oroszi Sándor felmutatja a jubileumi kötetet

A joggal monumentálisnak nevezhető mű első kötete a dualizmus korának, vagyis az 1867-es kiegyezéstől az első világháború végéig terjedő fél évszázadnak a történetét mutatja be fényképeken és archív dokumentumok fotókópiáin, a hozzájuk tartozó ábraszövegekben és összekötő szövegben.

A 367 oldalt tartalmazó könyv mérete kb. 235×240 mm, vagyis valahol a BB könyvformátum-csoportba sorolható, csaknem négyzetes album. Erős papírja halvány szürkés-barna alaptónusú, ami a rengeteg régi, részben még üveglemezre felvett fénykép mai nyomtatásban történő visszaadására talán leginkább alkalmas és sajátos archaizáló hangulatot is ad a könyvnek. Súlya sem semmi, 1580 g, az erős papírnak és a masszív keménytáblás kötésnek tulajdonítháthatóan.

A monumentalitást természetesen nem ezek a naturális paraméterek jelentik elsősorban. Bár egy könyv esetében ezek éppen nem mellékesek. Hanem a tartalom. Mindenekelőtt a rengeteg sosem látott, nem publikált fénykép. Továbbá okmány- és régi kiadvány kópia, amelyeket központi és helyi levéltárak, országos múzeumok és helytörténeti gyűjtemények sokaságából, sőt magángyűjteményekből is szerzett be, válogatott ki a kötet alkotója.

A pompás könyv szerzője-főszerkesztője valóban autentikus személyiség, akinél jobban ezt a munkát más nemigen tudta volna elvégezni: Dr. Oroszi Sándor okl. erdőmérnök, az MTA doktora, c. egyetemi tanár, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főmúzeológusa, a soproni Erdőmérnöki Karon az erdő- és az erdészet-történettan oktatója, évtizedek óta az OEE Erdészettörténeti Szakosztály vezetője és az „Erdészettörténeti Közlemények” (Et.K.) már csaknem száz kötetet számláló sorozatának szerkesztője. Hihetetlenül termékeny szakíró, amit több évtizedes munkásságának eredményein belül bizonyít az is, hogy csak a közelmúltban fejezte be másik, ugyancsak monumentális művét: Erdély 14 kötetre rúgó erdészet- és vadászattörténetét, s máris kirukkolt a most ismertetett hatalmas dokumentum-monográfiával.

A szerző a bevezető után 22 fejezetbe csoportosítva a korabeli magyar erdészet egész életét áttekinti. Vagyis nemcsak a gazdasági alaptevékenységet: az erdőgazdálkodás egyes ágazatait, beleértve a kapcsolódó fafeldolgozást és fakereskedelmet is. Hanem a szakoktatás és kutatás, a szociális viszonyok, a környezet- és természetvédelem, társadalmi élet dokumentumait is.

Szakmánk első, igazi, nagy aranykora tárul elénk a lapokról, 100–150 évvel korábbi élete kerül mai emberközelbe. Olyan korszak volt ez, amikor az erdőgazdálkodás igen jelentős tényezője volt a magyar gazdaságnak.

A képek sokszor szinte megdöbbentőek. Mégpedig azért, mert ráébresztik a mai szemlélőt arra, hogy milyen magas műszaki színvonalú volt a korabeli erdőgazdálkodás, milyen magasan képzett erdőmérnököket bocsátott ki a selmeci akadémia, s mit jelentett valójában magyar erdőmérnöknek lenni a Kárpát-medencében: a Kárpátokban, a Felvidéken, Erdélyben, a Száva mentén. (És persze a korabeli szakiskolákból kikerült erdésznek is.) Akik azonban nem csak csodálatos erdei vasutakat, utakat, hidakat, csúszdákat, faúsztató rendszereket, kötélpályákat, fűrészüzemeket tudtak építeni, de fiumei karsztot, delibláti homokpusztát, krassó-szörényi kopárokat is be tudtak erdősíteni. Az Alacsony- és Magas-Tátrában pedig üdülőtelepeket, közjóléti erdőgazdálkodást folytató erdőgondnokságokat, erdőrezervátumokat létesíteni.

Közbevetve megjegyezzük: nem hinnénk, hogy évtizedeken keresztül mondhatni minden fényképen csupán a kameraszereplésre történt felkészülésnek volna tulajdonítható, hogy az erdőtiszt, az erdőmérnök úr minden esetben fehér ingben nyakkendővel, fényes lábbelivel a lábán, kifogástalan megjelenésben látható (és többnyire puskával a bal vállán). Érdemes azt is megnézni a 285. oldalon, hogy az állami erdészek milyen ruhában dolgoznak a bártfai csemetekertben.

Oroszi Sándor maga is megemlíti, hogy nem sikerült mindenben tematikus és területi arányokat tartania az anyagban. Ne is rója fel ezt neki senki, s ne vesse fel, hogy „hát még jó lett volna ez is, meg az is, meg amaz is…”! Ne feledjük, hogy ez a kiadvány egy nagy leletmentés is! Reméljük, hogy nem járunk úgy ezzel az anyaggal is, mint régi erdészeti oklevéltárunkkal: számos fontos oklevelünk szövegét ma már csak Tagányi Károly háromkötetes műve őrzi, ezt is egyesületünknek köszönhetően.

(Sajnos, a történelem — a közmondással ellentétben — időnként megismétli önmagát.)

A háromkötetes mű megalkotásában többen is közreműködtek, nevüket érdemes megtekinteni a kolofonoldalon. A tömör, szép előszót Zambó Péter, az OEE elnöke írta. Megjelent az Erdészettörténeti Közlemények XCII. köteteként. Beszerezhető az egyesületben; ára 5800 forint. ***K. P.***

Egy kitűnő ember emléke

Az elmúlt évben emlékezett meg a tudományos világ – és mások is – chernelházi Chernel István (1865–1922) születésének 150. évfordulójáról, aki elsősorban az ornitológia kimagasló művelőjeként él a köztudatban. Az alkalomból két könyv is megjelent a jubilánssal kapcsolatban. Az egyik prof. dr. dr. h. c. Faragó Sándor erdőmérnök, a Nyugat-magyarországi Egyetem rektora és intézetvezető egyetemi tanára tollából. A másikat Majthényi László, a Vas Megyei Közgyűlés elnöke írta, pontosabban válogatta Chernel vadászati írásaiból, vadásznaplóiból.

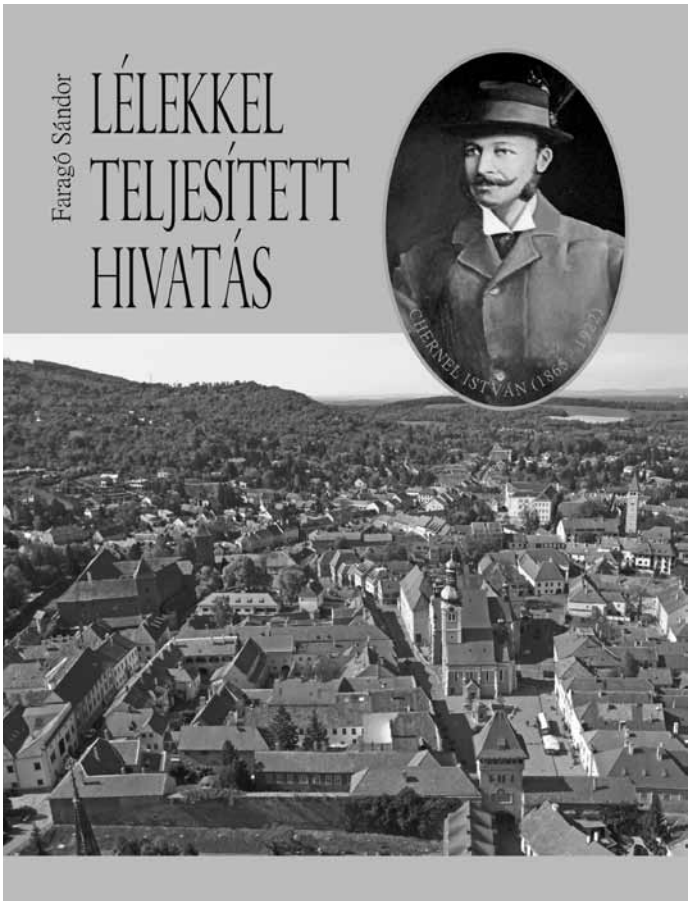

Lélekkel teljesített hivatás

Ezt a címet adta Faragó professzor monumentális, kétkötetes összesen 1103 oldal terjedelmű életrajzi művének, mintegy jelezve ezzel is, hogy munkát lehet pénzért is végezni, de hivatást gyakorolni csak lélekkel lehet.

A szerzői előszóból kiderül, hogy Faragó Sándor tulajdonképpen már harminc év óta foglalkozott a témával több-kevesebb intenzitással, de 2010-ben jutott odáig, hogy komolyan hozzá is fogjon a biomonográfia tető alá hozásához.

Az első kötet tulajdonképpen forrásközlés: Chernel hat kötetre rúgó naplóinak szöveghű közlése, amelyeket 1914. január 1-től csaknem halála napjáig, 1922. január 29-ig vezetett. (Február 21-én hunyt el kőszegi otthonában influenzás tüdőgyulladásban, a félelmetes spanyolnáthában.)

Ezeket az értékes kéziratokat a Pannonhalmi Bencés Főapátság őrzi más levéltári hagyatékokkal együtt, s rengeteg és sokoldalú információt tartalmaznak. Faragó Sándor megszerezte a kéziratok fotókópiáját és munkatársai segítségét is bírva, áttette gépírásba. Nem volt egyszerű feladat a régi, nehezen olvasható írás áttétele, de így már elemezhetővé és publikálhatóvá vált.

A 478 nyomtatott oldalt kitevő szöveg tartalmi ismertetésébe nem mélyedünk – megteszi ezt maga Faragó Sándor a második kötetben. Csupán egy tényezőt emelünk ki: a naplóvezetés fontosságát és ajánlhatóságát. A napló tulajdonképpen egy műfaj a szépirodalomban is, a tudományos életben is, a történelemírás forrásanyagának szempontjából is – ha jól vezetik. Bizonyos idő után egy információs kincsesláda telik így meg, amelynek a társadalom is, de maga a naplóíró is jó hasznát veheti, így történt ez ebben az esetben is.

Egy szellemi portré fő vonásai

A második – még az elsőnél is testesebb és tartalmilag összetettebb – kötetben a szerző elsőként a Chernel család szerteágazó történetét foglalta össze, sziszifuszi kutatómunka alapján. Mai szemmel különösen érdekes bepillantani egy száz évvel ezelőtti olyan család életébe, amely társadalmi státusát tekintve valahol a főnemesség alsó- és a középnemesség felső határán helyezkedett el. Talán nem kapunk kedvet ennek az életvitelnek a követésére, de megérezzük az évszázadokon át kikristályosodott társadalmi tradíciók összetartó erejét. S azt, hogy nyitottnak kell lennünk legalább hasonszőrű embertársaink irányában és ha kell, időt, pénzt, kényelmet, figyelmet kell áldozni a kapcsolatok építésére és fenntartására. A humánus kollektivizmusból a magyar arisztokrácia és rendszere követendő példát hagyott az utókorra, ezt tükrözi a Chernel István által megörökített társadalmi korrajz.

Családi életének holtig tartó sötét traumája volt 1896-ban született Miklós fiának eltűnése a galíciai fronton 1916 júniusában. Sorsának kinyomozása, az ezzel kapcsolatos remények és kétségek váltakozása rányomta bélyegét életének hátralevő öt évére.

Laikus számára is igen érdekes lehet az a fejezet, amely Chernel életének fő színterét, Kőszeg városát mutatja be a századforduló táján.

A továbbiakban Faragó Sándor azt a megoldást választotta, hogy a Naplók tömérdek adatának tematikus csoportosításával kipreparálta azokat a fő vonalakat, amelyek Chernel rendkívül sokrétű munkásságát alkották, s külön-külön mutatja be az egyes területeken kifejtett munkásságát. Az első és legfontosabb természetesen az ornitológia, ahol – Hermán Ottó utódaként – korának legnagyobb tudósává küzdötte fel magát. Továbbá a vadászat, a kertészet és szőlészet, a sport. Külön fejezetet kapott Chernel badacsonyi élete, ahol szép villája volt, komolyan űzte a szőlészkedést-borászkodást (80–90 hektoliter finom bort is megtermelt), és ahol élénk társadalmi életet élt a család. A madarak azonban mindenhol felbukkannak a Naplókban, többnyire latin megnevezésükkel.

Az igazi tudós: igazi ember

Faragó Sándor monográfiájából kitűnik, hogy bármennyire is betöltötte Chernel István gondolatvilágát az ornitológia mű-

velése, a Madártani Központ vezetése, az „Aquila” szerkesztése, mégsem vált tudományos szakbarbárrá. Élénk szelleme, kiváló megfigyelő és elemző képessége, magas intellektusa nyitott volt az élet minden jelensége irányába és foglalkoztatta a történelem, a politika, a színház, a zene, a mozi, a sport is.

Jellemző erre a szellemi összetettségre, hogy a „lábszánkózás”, vagyis a sísport hazai meghonosítójának őt tartják (amivel egy norvégiai kutatóútja során került kapcsolatba). A labdarúgást nem szerette, mert durvának tartotta. Viszont érdekelte a repülés, 1914-től rendes tagja volt az aeroszövetségnek, Miklós fia pedig repülőmodellezett.

Naplófeljegyzései tanúsítják, hogy rengeteget olvasott, gazdag könyvtára is volt. A zene pedig a család életének mindennapi része volt. Ő maga citerázott, sőt zenedarabokat is írt citerára.

Megemlítendő még a nagy műből a 11. főfejezet, amely a „Hírek, érdekességek a Naplókban” címet viseli. Erdészember ezek között elsőként valószínűleg a természeti jelenségek, anomáliák megörökítését fogja keresni.

A tízezernyi kis adatmozaik kövecskéből kirakható szellemi portréból Faragó prof. arra a következtetésre jut, hogy Chernel István – bár nem élt hosszú életet – egy fennkölt, egyenes, tiszta jellemű és harmonikus egyéniség volt,

A fotóillusztrációkat is tartalmazó kétkötetes monográfiát a Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadója jelentette meg a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt., valamint a Szombathelyi Erdészeti Zrt., továbbá a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

K.P.

A Kossuth téri agrárpalota

Vannak építmények a világon, s így hazánkban is, amelyek múltjuk és építészeti színvonaluk révén napjainkra már jelképpé váltak. Pompás Országházunk, amely a világ negyedik legnagyobb parlamentje, hazánk egyik legfontosabb, legközismertebb szimbólumává vált anélkül is, hogy törvény iktatta volna nemzeti jelképeink sorába. A Mátyás-templom, vagyis a Nagyboldogasszonyról elnevezett Budavári Koronázási Főtemplom is azonnal Budapestet idézi emlékezetbe, a Halászbástyával együtt.

Az Országházzal szemben, a Kossuth tér délkeleti oldalán álló, úgyszintén hatalmas épülettömb, a Földművelésügyi Minisztérium pedig a magyar agráriumot.

Alig ismert történet

A nagy különbség az, hogy amíg a bevezetésben említetteknek és még több más középületünknek nehezen számba vehető, bőséges ismertető irodalma van, addig az FM-nek alig és ez a kevés sem forog közkézen.

Méltánytalanul! Mert az épület méltóságteljes, szép megjelenése, fontossága, a Kossuth tér turisztikai-idegenforgalmi látogatottsága okán ennél sokkal többet érdemelt volna. S mondhatjuk, közérdek, hogy a bel- és külföldi érdeklődő közönség bővebb, érdemibb információhoz jusson azzal a hellyel kapcsolatban, ahonnan a mezőgazdaságot az államigazgatás felső szintjén már csaknem 130 év óta irányítják. A laikus járókelő csupán annyit tudhatott meg a palotáról a főbejárat melletti kis kőtáblárol, hogy 1885–87-ben épült Bukovics Gyula tervei szerint.

Jellemző volt erre az általános tájékozatlanságra, hogy amikor 1970-ben számomra is munkahellyé vált az épület a következő negyedszázadra, még azt hallottam az akkori „öregektől”, hogy a ház eredetileg laktanyának épült.

Ez az abszurd kacsa azért röpködhetett, mert Bukovics Gyula valóban hadmérnöki szakképzettséggel rendelkezett, 1866-ban azonban kilépett a K.u.K hadseregből. S az is igaz, hogy az FM építése idején a szomszédban, keleti irányban még ott állt a hírhedt Újépület, a Neugebaude, amely valóban egy óriási laktanya volt, s amelyet „magyar Bastille”-nak is neveztek.

Szép könyv egy szép épületről

A vázolt áldatlan, hiányos tájékoztatási helyzeten hatalmasat változtat az a 108 oldalas, pompás kivitelű, olvasmányos, érdekes, szép könyv, amelyet a külső címoldalon Bényei Balázs és Zétényi Zoltán jegyzett, mint alkotó. Címe: „A Kossuth téri agrárpalota”; s ha jól tudjuk, ez az első nyomtatásban megjelent önálló ismertető könyv a Kossuth Lajos tér 11. szám alatt álló épületről.

A könyvnek már a külső színes védőborítója is pompás: egy nagyszerű fotográfiai alkotás az épületről nyugati irányból, amely magába foglalja az egész Kossuth téri homlokzatot és az épület Alkotmány utcai oldalát is. Ugyanez látható magán a kemény táblás kötésen is, átfutó cím- és hátoldali képként.

A biztató, szép külsőhöz méltó a belső folytatás. A magas fajsúlyú, szép fehér papírra nyomtatott, zömében színes ábra, fénykép az épület belsejének különböző részleteit mutatja be.

S olyan szépségeit segít meglátni, amelyek mellett egyébként a sok évi megszokás okán hajlamosak vagyunk közömbösen elmenni: pompás oszlopsorokat, a hazai vörös mészkőből készült bábos korlátos, méltóságteljes széles lépcsőházakat, stukkódíszeket.

Bejuttatnak olyan helyiségekbe is, ahová köznapi ügyfélként nemigen jutnánk be: vezetői tárgyalókba, a különleges vendégek kiszolgálására hivatott VIP étterembe.

A fényképek alapján ötlik szembe — amire a szöveg is felhívja a figyelmet —, hogy milyen nagyszerű és szép építészeti megoldás a homlokzati épületrészben az első emelettől az épület tetejéig felnyíló, padlószintjében örökzöld növényzettel dúsan megrakott és szép emlékművekkel ugyancsak méltóságteljes hangulatúvá tett belső világítóudvar. Ezzel átellenben, az üvegezett falú körfolyosó túlsó oldalán pedig ott van a három belső udvar.

E két térelemnek köszönhetően a hatalmas épülettömb belül is kiváló megvilágítású, barátságos hangulatú.

Történelemmel átitatott falak

Tartalmát tekintve a könyv dr. Fazekas Sándor miniszter köszöntőjét követően hat fejezetre oszlik.

Valamennyi anyagrész közös jellemzője, hogy a jelen leírása szervesen összefonódik a történetiséggel. Így az épület története dióhéjban a magyar agrárium története kb. az 1867-es kiegyezéstől az 1989-es rendszerváltásig, sőt egyes vonatkozásokban még előbb is és tovább is. Mindez igen élvezetes, olvasmányos stílusban megírva. A szerzők elsőként az építész, Bukovics Gyula munkásságát ismertetik 1897-ben Bécsbe történt távozásáig, ahol 1914-ben halt meg, valamint a minisztérium építésének időrendjét és költségeit. Majd virtuális sétára invitálják az olvasót a pincétől a padlásig és tetőtérig, emeletről emeletre, olykor szobáról szobára.

Újabb értékes fejezet következik ezután: a mezőgazdasági igazgatásszervezés története, történelmi korszakonként tagolva, a legismertebb miniszterek mini-életrajzával, többük esetében portréfotóval, szintén a rendszerváltásig. Sorrendben az utolsó, Váncsa Jenő éppen most januárban halt meg 86 éves korában.

Számos intézménynek otthont adott

Az emeletenkénti séta is rengeteg történelmi információt tartalmaz, nem csak azt tudhatja meg az olvasó, hogy a kezdetekkor a Földmívelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi Minisztérium volt itt elhelyezve, hanem egy ideig itt működött az Igazságügyi Minisztérium is. Továbbá olyan rangos hivatalok, mint az Országos Statisztikai Hivatal, a M. Kir. Földtani Intézet. De volt itt Országos Földmérési és Térképészeti Hivatal, bányakapitányság, telekkönyvi hivatal, vízügyi intézmények, központi mintapincészet és kocsma, lőtér, lakások, műhelyek, óvóhely stb. Sajnos — mert már múlt időben — voltak könyvtárak is.

Az erdészeti osztályok hajdan a második emeleten működtek. Az 1954–1967 között önálló főhatóságként működött Országos Erdészeti Főigazgatóság személyzete a negyedik és ötödik emeleti irodahelyiségekben dolgozott.

Díszítmények kívül-belül

A minisztérium vezetői minden időben súlyt helyeztek arra, hogy az építészeti elemeken túlmenően műtárgyak: szobrok, festmények, kerámiák stb. elhelyezésével is megadják a módját az intézmény presztízsének, főleg a közösségi helyiségekben, valamint a vezetői dolgozószobákban.

1977-ben kezdték meg a déli oldal árkádjai alatt a pompás agrárpanteon kialakítását. Ma már szebbnél szebb szobrokban, domborművekben, díszes emléktáblákban gyönyörködhet az arra járó.

A könyvből azonban megtudhatjuk, hogy az 1880-as évek végén itt még zablagyűrűk voltak a falba beerősítve, hogy — autó híján — a lóháton érkezők paripájukat ki tudják kötni addig, amíg ügyüket elintézik a minisztériumban. Eddig csak egyetlen erdész: Wagner Károly szobra árválkodott 1979 óta az évről évre gyarapodó panteonban. Amikorra eme kis recenziónk nyomtatásban megjelenik, akkorra már ott áll dr.h.c. kálnoki Bedő Albert egykori országos főerdőmester szép mellszobra is, aki valaha ebben a házban a minisztérium államtitkáraként dolgozott. S talán 2017-ben bekerül a panteonba Kaán Károly erdőmérnök mellszobra is, aki szintén földmívelésügyi államtitkárként fejezte be köztisztviselői pályafutását 1925 végén.

A befejező fejezetet három rövid alfejezet képezi. Az egyik az építészeti szakkifejezések rövid magyarázata, és nagyon hasznos annak, akinek nem mindennapi kenyere ez a mesterség. A másik a felhasznált irodalom jegyzéke. Ebből kitűnik, hogy mily széles körű forráskutatásra volt szükség a könyv megalkotásához .A harmadik az ábrák jegyzéke. Ebből az tűnik ki, hogy a fényképeket egy kivétellel Földi Tamás készítette, vagy pedig különböző forrásokból emelték át a könyvbe. Az a bizonyos egy kivétel viszont nagyon fontos, mert az agrárpalota mai képe, és Zétényi Zoltán erdőmérnök kollégánk készítette.

Nem folytatjuk tovább a szép album tartalmának, érdekességeinek részletezését — látni és olvasni kell!

Csapatmunka eredménye

A Földművelésügyi Minisztérium által kiadott kötet megalkotásában a kolofonoldalon feltüntetettek szerint többen is közreműködtek. Közülük, most csak a műszaki szerkesztést és nyomdai előkészítést végző PR Lénia Bt.-t, valamint a Premier Nyomdát emeljük ki.

A nem gyakori, kb. AN/20 (202 × 226 mm) formátum laza, ötletes, jól áttekinthető tördelést tett lehetővé. A betűk szépek és jól olvashatók, a tipografálás jól szolgálja a szöveg tagolását. A helyenként alnyomatként alkalmazott halványlila tónusok nem zavarják az olvashatóságot, de tovább élénkítik a könyvet és szintén segítik a mondanivaló tagolását. A fényképfelvételek ügyes képszerkesztése szinte tovább szépíti a valóságot. Amint már említettük, az egész könyv habitusa, összbenyomása nagyon szép.

Összefoglalásként bízvást ajánlhatjuk T. Olvasóinknak a könyv beszerzését, mert maradandó értékhez jutnak. Még akkor is, ha számot vetünk azzal, hogy az életben csak egy állandóság van: a szakadatlan változás, ami ezt a művet sem kerüli el, a 96–97. oldalon a miniszter mellett portréfotóval bemutatott hét államtitkár közül már csak kettő van funkcióban.

K. P.

Nemzetközi sportnapok Egerben

Augusztus 26–28. között tartja az EFDSZ a 2016. évi XX. Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapokat. Az egri vendéglátók nevében Ivádi László alelnök ismertette az előkészületek állását. Elmondta, hogy június 17-éig lehetett jelentkezni. Péntek délután a lövészettel kezdődnek a szakmai játékok. Aznap még négy sportág küzdelmeire kerül sor, majd a többi 11 sportág versenyeit szombaton bonyolítják le. Sajnálattal említette, hogy a helyi versenysportolók edzései miatt nincs lehetőség úszóversenyekre. Egy sportág – a bowling – kivételével minden versenyt egy helyen bonyolítanak le.

Szádeczky Kornélia sajtóreferens hozzátette, a szállás és a versenyek az egri vár fölött az Esterházy Főiskola Leányka úti campusán lesznek.

Új, különleges versenyszám lesz a női és férfi vegyes csapatok számára kiírt hordógurítás.

A jelentkezés most közelíti meg a 300 főt. A résztvevőknek lehetőségük lesz az egri vár kedvezményes megtekintésére.

Fritsch Ottó, a sportnapok ötletgazdája

Az ifjú már tizenéves korában elhatározta, hogy sportolni fog. Falusi gyerekként mezőgazdasági pályára készült, végül az erdészetnél kötött ki. Az ő „nagy sportágválasztásáról” elmondta, hogy számos véletlen játszott közre ebben. A középiskolában első osztályú kézilabdásként indult, de mivel jó állóképességű és rugalmas fiatal volt, benevezték az atlétikai versenyen magasugrásba. A legalacsonyabb szinten elkezdte – ahogy fogalmazott, közröhej volt a 125 cm –, de mint később kiderült az nevet, aki a végén nevet, mert megnyerte a versenyt. Egy Bambi volt a jutalma. Meg az a hírnév, ami alapján meghívták az Építők atlétikai szakosztályába magasugrónak. A középiskolában viszont 5000 és 10 000 méteres síkfutásban, sőt tízpróbában is elindították, jó eredménnyel. Később pedig 3000 akadályon nevezték. Végül a 400 gát lett az igazi száma. Országos szintű eredményeket ért el, a hadseregbajnokságon harmadik lett, lengyelországi, német és bulgáriai szakmai versenyeken képviselte a magyar színeket. Az ugyanakkor itthon tartott országos bajnokságon ötödik lett volna azzal az eredménnyel. Pályafutásának az vetett véget, hogy egy kitérőként bevállalt 200-as versenyen izomszakadást szenvedett.

Időközben megalakult a MEDOSZ, a Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi dolgozók Szakszervezete, s ebben a csapatban folytatta a sportolást és szerzett dicsőséget a szakmának, magának pedig szépen csillogó érmeket Fritsch Ottó.

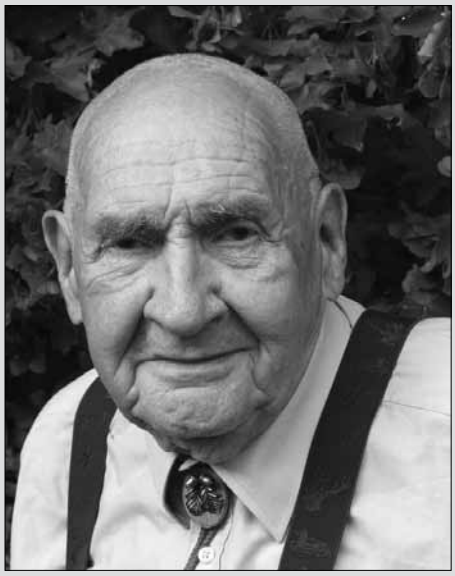

Fritsch Ottó, erdőmérnök

A szakmában alulról kezdte, a teljes ranglétrát végigjárta a bognárműhelytől a fakitermelőn át a csemetekerti munkásig. Ezután szerezte meg a technikusi, majd az erdőmérnöki oklevelet.

Az erdőrendezőségnél 1969-ben megválasztották szakszervezeti titkárnak, majd később a szervezet magasabb testületébe is. 1989 után a szakszervezetekben is jelentős változások játszódtak le. Ő is az önállósodás mellett tette le a voksát. Így alakították meg az EFDSZ-t. Arra gondolt, hogy az új szakszervezetnek is ki kell alakítania a maga sportéletét. Egy országos vezetői értekezleten vetette föl a sportmozgalom beindítását – írásos előterjesztésben, amely dokumentum ma is a birtokában van –, s a fogadtatás kedvező volt. Herczeg Miklós akkori főtitkár vette kézbe a szervezést, és úgy határoztak, hogy országos versenyt kell szervezni. Csakhogy ehhez a szakszervezetnek nem voltak meg a forrásai. A főtitkár az egri erdőgazdasággal egyezett meg az első verseny szervezésében. Le is bonyolították nagy sikerrel, és ezt követően évről évre, minden nyáron megrendezték az Erdészeti és Faipari Szakszervezeti Sportnapokat.

Ez úton is köszönettel tartozunk a rendező erdőgazdaságoknak – tette hozzá Fritsch Ottó. – Reméljük származott ezekből nem kevés PR-hozadékuk is.

Az ötletgazda elmondta, érezhetően nem kis meghatódottsággal hangjában, mekkora örömet jelent számára az, hogy évről évre milyen sokan tekintik fontosnak a sportnapokon való részvételt. Hozzátette, időközben kiderült, hogy ennek nem csupán sportértéke van, hanem a közösség összekovácsolásában is jelentős szerepet tölt be.

Fritsch Ottó még egy „pályán” bekerült a halhatatlanok közé, hisz modellt állt a Népstadion kertben látható atlétikai szoborcsoporthoz. A testnevelő tanára tanította azt a szobrászt, László Pétert, aki megbízást kapott erre a feladatra. Így esett a választás rá. Később életre szóló barátság szövődött közöttük. Amint az egykori modell elmondta, a staféta szerep nagyon nehéz volt, mert a futómozdulatot nem lehet hosszan tartóan imitálni. ***(zé)***

A SEFAG a somogyi erdőkben

Van egy mondás, miszerint: „Nem az erdő van Somogyban, hanem Somogy van az erdőben”. Egyesek szerint ez a somogyi erdőket kezelő SEFAG Zrt. jelmondata.

Az tény, hogy a társaság Somogy erdeinek mintegy felén, 80 ezer hektár állami tulajdonú erdőterületen gazdálkodik.

„A különféle adottságoknak megfelelően, változatos erdőállományok adják gazdálkodásunk alapjait. Belső-Somogy homoki tölgyesei, égeresei, Külső-Somogy cseresei, vagy a már hegyvidéki viszonyokat idéző Zselic kocsányos tölgyes-, ezüsthársas bükkösei hatalmas értéket képviselnek – olvasható a társaság honlapján, Barkóczi István vezérigazgató beköszöntőjében. – Megtartásuk – miközben biztosítjuk a társadalom igényelte faanyagot – csak szakszerű munkával, a tartamosság, a fenntartható fejlődés szempontjait figyelembe véve lehetséges. Ehhez kellő biztosítékot nyújt erdészeink évszázados szakmai törvényekre, tapasztalatokra alapozott munkája.

A mi szakmánk speciális, hisz azzal is gazdálkodunk, amit eleink hoztak létre. Köszönet illeti mindazokat, akik a somogyi erdőkben, a somogyi erdőkért dolgoztak, mivel mai eredményeink a múltban a vállalatunknál dolgozók munkájának, és természetesen mai kollektívánknak is köszönhetőek.”

A fentiekről faggattuk *Major László* erdőmérnököt, az EFDSZ helyi titkárát, *Barkóczi István* erdőmérnököt, a társaság vezérigazgatóját, és a céghez tartozó Csurgói Faipari Gyár igazgatóját, *Keszericze Jenő* faipari mérnököt.

Érték, ami Somogyban van

Major László szakszervezeti titkárral értékeltünk

ErFa Híradó – Aligha árt, ha egy vezető – különösen, ha választott – „otthon van”, azaz ismeri az adott területet, illetve az ott dolgozó embereket. És persze viszont, ha őt is jól ismerik.

Major László – Hát, ha így van, én alighanem megfelelek ezeknek a szempontoknak.

ErFa Híradó – A szakszervezeti vezetőket választják. Méghozzá már nem a régi, „irányított” módon, a párt, a KISZ javaslatára, a gazdasági vezetés egyetértésével…

M.L. – Ezt ma már nem is értik az emberek. Megváltozott a világ és benne a szakszervezet is… Akkor, ha erős nem is, nagy, azaz nagy létszámú volt a szakszervezet. Meg persze a cég is… Sőt – szemben a mai helyzettel –, talán, tülekedés is volt a függetlenített tisztség betöltéséért.

ErFa Híradó – Ezt is csak egy olyan ember mondhatja, aki nem ma kezdte…

M.L. – Valóban, ahogy kis túlzással mondani szoktam, vezérigazgatón kívül majdnem minden voltam itt. 1975-ben Nagybajomban erdész-gyakornokként kezdtem, mert „hely hiányában” nem vettek fel az egyetemre. Ez egy év múlva sikerült. Azaz előbb, jött a katonaság, majd az öt év egyetem. Ezt követően, 1986. augusztus 16. óta vagyok a cégnél. A zselici erdészetnél erdőmérnök-gyakornok, majd ugyanott ágazatvezető, később főmérnök, még később, igazgató voltam. Ezt követően fél évre kikerültem ügyvezetőnek a Mag-Csemete Kft-hez. Aztán vissza a SEFAG központba erdőművelési osztályvezetőnek, de párhuzamosan maradt a Mag-Csemete is. Majd jött egy újabb

Megváltozott a világ és benne a szakszervezet is…

átszervezés, ami után vezérigazgatói tanácsadó lettem, és mindent csináltam, amit rám osztottak. Ekkortájt, 2008-ban jött be a képbe a szakszervezet is…

ErFa Híradó – Ami ugyancsak mozgásban lehetett, hiszen a 2000 körüli dolgozói létszámból maradt 450.

M.L. – És ugye 90 százalék feletti szervezettség, üdültetés, segélyezés, jutalmak… De, amint most, akkor is a kollektív szerződés volt, vagy lett volna a fontos. Érdemes lenne összehasonlítani a mostanival. Akkor is, ha a régi sokkal részletesebben írta körül például a szabadságokat, a jutalomszabadságtól, a tanulmányiig, az átvihetőtől, az egyben kiadandóig. Vagy a nyugdíjasok „járó” és „adható” juttatásai, amik ha vannak is ma, csak keretként határozták meg.

ErFa Híradó – És melyik a formálisabb?

M.L. – Ez nem kérdés. Nekem akkor nem volt funkcióm, így rálátásom sem a részletekre, de valahogy úgy tűnik: volt szakszervezet, mert lenni kellett, volt kollektív szerződés, mert lenni kellett, de nem ezeken múlott mi járt, jutott…

ErFa Híradó – Közben megszámoltam az 1969-es kollektív szerződés oldalait: 89. És példásan részletes. Van benne például normatáblázat, munkaügyi viták szabályozása, fegyelmi és anyagi felelősség, természetbeni-, kulturális-, szociális juttatások szabályozásáról szó. A mostani meg 30 oldal. Ez több, vagy kevesebb, ha a tartalmat nézzük?

M.L.– Nagyjából ugyanaz. De tegyük hozzá, hosszabb távon, akkor is, most is a cég teherbíró képességétől függ, hogy mire telik, mire nem.

ErFa Híradó – No meg azt is: nem sokat tehet a szakszervezet ha „járni, jár, de nem jut”, vagy nem akarnak adni…

M.L. – Most annyiban tényleg bonyolultabb a helyzet, hogy hivatalosan a vállalatvezetéssel szerződünk, de valójában a feltételeket nem itt, hanem távol, a tulajdonosi körben szabják meg a vezérigazgatónak is. A szociális érzékenység – ami most is megvan – persze másként néz ki 2000 dolgozó és ötödannyi esetében.

Önkritikusan említhetem persze, hogy miközben az erdő, az erdőben, illetve körülötte dolgozók helyzete inkább hasonlít, mint különbözik, nincs, vagy nem hatékony az együttműködés. Együtt is kevesen vagyunk, de külön-külön tényleg nullához

konvergál az érdekérvényesítő képesség. Az erdészek amúgy sem vasutasok, vagy pedagógusok, hogy sztrájkkal próbálkozzanak. Egyszerűen elvesznénk az erdőben…

ErFa Híradó – Tehát marad a jóindulatra apellálás…

M.L. – Mondhatnánk másként is, de lényegében ez van. Akkor is, ha nem kell szüntelenül jóindulatért esedezni, mert a másik oldalon is látják, hogy például Csurgón a béreket, illetve a bér-teljesítmény rendszert rendezni kellett.

ErFa Híradó – Napjainkban a kollektív szerződés nagy harc eredménye?

M.L. – Azért ezt nem mondanám. Inkább fontos, hogy egyáltalán legyen, illetve hogy az ehhez szükséges alapfeltételek legyenek meg szakszervezeti oldalról. Elsősorban is, hogy legyen szakszervezet. Mert sajnos – igaz, hogy nem nálunk – ma már ez nehezen megugorható feltétel. Nálunk – vállalati szinten – 40 százalékos a szervezettség.

ErFa Híradó – Kerülgetjük itt az alapkérdést: mi a szakszervezet dolga, kötelessége vagy lehetősége?

M.L. – Kötelessége és lehetősége, hogy a kollektív szerződést megkösse, életben tartsa. Ez persze tűnhet leegyszerűsítésnek, de igaz. Mint ahogy az is, hogy a dolgozói többletjuttatások mindenkor a munkáltató eredményeitől, lehetőségeitől függnek. Másodlagos, hogy ezek egy részét most kafetériának hívják.

ErFa Híradó – Egyáltalán, hogyan épül fel Önöknél a szakszervezet?

M.L. – Minden munkahelyen van alapszervezet, az új alapszabály szerint működő elnökkel, titkárral, képviselettel a szakszervezeti tanácsban.

ErFa Híradó – És így együttesen, mi a státusza?

M.L.– Teljes jogú státusza van. Ennek az a jelentősége, hogy amikor sorra épült le a cégeknél a létszám és a tagság, a SEFAG-nál viszonylag nagy létszámmal maradtunk és nem mondtunk le az önállóságunkról, illetve a jogainkról. Ez például azzal is járt, hogy ezelőtt három évvel még közvetlen anyagi támogatást is kaptunk a cégtől. Ez sajnos azóta nem lehetséges. Mint ahogy az sincs már, hogy tulajdonképpen „átruházott" jogokat gyakorolt a szakszervezet, azaz munkát vett át a cégtől, például az üdültetés szervezésével, a juttatások elosztásával.

ErFa Híradó – Ez egybeesett a nagy vállalati és szakszervezeti átalakulásokkal, az egységes MEDOSZ-ból való kiszakadással?

M.L.– Igen, 1993-ban alakult meg az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete, vagyis amihez ma is tartozunk 20 másik szervezettel együtt. Az más, esetleg vitakérdés lehet, hogy lényegében ágazati szervezet vagyunk, de így is kevesen. No és ehhez vegyük hozzá, hogy más súlyt ad az ügynek a mi 1800-2000-es tagságunk, mint mondjuk az ugyanennyi mozdonyvezető összefogása…

ErFa Híradó – Ilyen keretek között az utóbbi időben milyen vitát vívott meg sikeresen a szintén korlátozott vállalatvezetéssel szemben? Egyáltalán van ütközés?

M.L. – Lehetőség, illetve annak kihasználása van. Például ilyen volt a hűségjutalom ügye. Miért csak tíz év után járjon másfél havi bérjutalom? Öt év után is legyen! És akkor az a döntés született, hogy egy havi jövedelem jár pluszban öt év után. De nem volt kis feladat az illetményfa-juttatás rendezése sem.

ErFa Híradó – Ez valóban fontos kérdés?

M.L. – Hogyne! Ha forintosítjuk a 6 m^3 illetményfa juttatást, az 100 ezer körüli összeget jelent egy dolgozóra nézve. Amiben benne van a házhoz szállítás is, ami – mondhatjuk –, jóindulat kérdése. Ehhez vegyük hozzá, hogy a központi jövedelemszabályozás nem éppen ez irányba ösztönöz…

ErFa Híradó – Az fel se merül ilyenkor, hogy fogjunk össze Zalától a Nyírségig?

M.L.– Erre szolgálna az ágazati kollektív szerződés, ami nincs! És van ugye olyan cég is, ahol szintén nincs kollektív szerződés. Mert – tegyük hozzá –, akkor sem történik semmi. Ilyen körülmények között érték, hogy Somogyban van, ami van. Az sem zárható ki, hogy lehet, másutt többet értek el. De az sem, hogy bennünket irigyelnek. Többek között azért is, hogy tavaly és idén összességében bérfelzárkóztatás címen 24 százalékos emelésre kapott lehetőséget a SEFAG. Tegyük azonban hozzá, hogy még mindig le vagyunk maradva.

(N.L.)

Az egyik legsikeresebb év után…

Mérleget vontunk Barkóczi István vezérigazgatóval

ErFa Híradó – A 2015-ös év a SEFAG történetében dicsőséges évnek számít. Egyet ért ezzel?

Barkóczi István – Ha röviden kell válaszolni, akkor azt mondhatom: én is így gondolom. A tavalyi év a SEFAG életében valóban kiemelkedő volt, és nem csupán a vándorgyűlés miatt. A 2015. év a gazdálkodás vonatkozásában és a vállalat fejlődése szempontjából is az egyik legsikeresebb éve volt a SEFAG ZRT-nek. Egyik oldalról rendkívül nagy terhet rótt a munkatársaimra, hogy ideiglenes munkahelyen dolgoztunk az év első felében. A vándorgyűlés a cég PR-ja szempontjából az egyik legkiemelkedőbb esemény. Bízom benne, hogy meg tudtuk mutatni, hogy kik vagyunk, mit csinálunk, milyen a hozzáállásunk a szakmához, milyen lelkesedéssel végezzük az erdőgazdálkodási tevékenységeket. Másik oldalról is rendkívül nehéz volt a tavalyi év, hiszen 1 milliárd 400 millió forint feletti beruházást fejeztünk be. Ezek között volt a Desedai Kalanderdő, a Kéktúra 108 km-es szakasza, a Zselici Csillagvizsgáló, és végül az új székház átadása.

ErFa H. – A SEFAG dicsőségén túl a megyére és Kaposvárra is jutott a reflektorfényből, hisz' miniszterelnök-helyettes, miniszter és államtitkár adta egymásnak a kilincset a SEFAG-nál…

B.I. – Ez egyértelműen a szakmának is szólt, nem csupán Somogynak és a SEFAG-nak. Bízom benne, hogy a tulajdonos részéről ez a megbecsülés hosszú távon is megmarad.

Barkóczi István erdőmérnök, vezérigazgató

ErFa H. – Mit kellene még erre a céges dicsőségtáblára fölírni?

B.I. – Nagyon fontos volt az, hogy a tulajdonos hozzájárulásával a bérfelzárkóztatás első részét is végrehajtottuk tavaly. Ebben az évben pedig megvalósítottuk a második szakaszt is.

ErFa H. – Kitüntetések tekintetében is gazdag volt az elmúlt év… Bedő-díj, Pro Silva emlékplakett a vezérigazgatónak, Kovács László vezérigazgató-helyettesnek Magyar Érdemrend….

B. I. – Igen, a társadalmi elismerések terén is gazdag volt az elmúlt időszak. Ezeken túl Gordán Gábor erdészetvezető kollégám miniszteri elismerő oklevelet kapott. Kovács László gazdasági-vezérigazgató helyettes szinte emberfeletti munkát végzett az elmúlt időszakban. Külön öröm számomra az ő kitüntetése.

ErFa H. – Varga Gyula pedig bekerült az OMVK elnökségébe.

B. I. – Valóban, ez is szakmai elismerés.

ErFa H. – Volt néhány külföldi „föllépés” is.

B. I. – Voltunk Dortmundban a „Jagd und Hund” vadászati kiállításon, ami azért fontos számunkra, mert még mindig a német nyelvterületről érkezik hozzánk a legtöbb vadászvendég. Ez a vásár jó alkalom arra, hogy találkozhassunk azokkal a törzsvendégekkel, akik évek óta igénybe veszik a szolgáltatásainkat, továbbá az aktuális igényeiket is rögzítsük. Ilyenkor elhangzanak kritikai megjegyzések is, amelyeket a cégvezetés hasznosíthat. Jártunk még a Grüne Wochén Berlinben, valamint egy tanulmányúton Brünnben.

ErFa H. – Úgy hírlik, hogy csökken a német vadászok száma. A SEFAG-nál is ez a tendencia?

B. I. – Még mindig meghatározó az osztrák és a német vadászok érdeklődése. De növekszik a szlovák vendégek száma, és megjelentek az amerikai vadászok is.

ErFa H. – Érezhető a román vagy az orosz konkurencia?

B. I. – Inkább Lengyelország a konkurencia. De Beloruszt is sokan kipróbálják. Idén a sertéspestis miatt csökken az ottani vadászatok száma. Ez élénkíteni fogja a hazai keresletet. Románia unikum, mi nem tudunk medvére vadásztatni, ám alacsonyabb a vadsűrűség, úgy hogy nem jelent igazi konkurenciát.

ErFa H. – Elcsitultak a KEHI-vizsgálat és az ÁSZ jelentések hullámai?

B. I. – Az ÁSZ által megfogalmazott észrevételek alapján cégünk megtette azokat az intézkedéseket, melyeket elvártak. A jelentésben megfogalmazottak nagy részét azonban magasabb szinten kellett orvosolni. Megkötésre kerültek a végleges vagyonkezelési szerződések, de válasz még nincs az erdőérték alapú mérleg szerinti vagyon-nyilvántartásra. Ezt egyébként eddig Európában sehol nem sikerült megoldani. A KEHI vizsgálata még zajlik.

Desedai avatáson

ErFa H. – Tekintsük át a nagyobb gazdálkodási területeket! Az erdőgazdálkodásban a károk felől közelítsünk: illegális fakitermelés, falopás okoz-e gondot errefelé?

B. I. – Hála Istennek nálunk nem jelentős az ilyen jellegű vagyoni kár. Összértékben – az orvvadászattal együtt – évente 10–15 milliót tesz ki. Jól szervezett a figyelőszolgálatunk, a kerületvezető erdészek jó gazdái a területeiknek. Ahol sok a gond, ott a cég megadja a rendőri vagy más segítséget.

ErFa H. – Más károk is érték a céget.

B. I. – Az év rosszul kezdődött. Január 4-ikén ónos eső sújtotta Dél-Somogy térségét, ami a havat ráfagyasztotta az ágakra. Emiatt 170 hektáron hótörés kárunk keletkezett, erdőfelújítási kötelezettséggel. Fiatal és középkorú állományok törtek össze. Természetesen ezeket az állományokat is feldolgozzuk, de az értékkihozatal nagyon alacsony, nem fedezi a felújítási költségeket. Két év alatt fogjuk ezeket a károkat felszámolni, elég jól állunk a munkálatokkal.

ErFa H. – A kárfelszámolásra kaptak támogatást?

B. I. – 60 millió forintot kaptunk, a kárunk felszámolási költségei mintegy 140 milliót tesznek ki. A közelmúltban jelentős fagykáraink is voltak a folyamatban lévő erdősítéseknél illetve az első kivitelnél.

ErFa H. – Tölgy?

B. I. – Igen. A tölgynél lesz magasabb pótlási igény, jelentős a kár. A Dráva-síkon mínusz nyolc fok volt.

ErFa H. – A rovarkár…

B. I. – Jelentős és folyamatos a pajor által okozott kár. Kevesen tudják, hogy Somogy 33 százaléka homokvidék.

ErFa H. – Ezt a meleg talajt kimondottan szereti a cserebogár pajor.

B. I. – Igen, és ez évente mintegy 150-200 millió forint többletköltséget jelent.

ErFa H. – A kémiai védekezés pedig nincs megoldva…

B. I. – Egyáltalán nincs, mert a hatékony vegyszereket betiltották. Egyébként pedig természetvédelmi szempontból érzékeny területen dolgozunk.

ErFa H. – A SEFAG tölgy nagyhatalomnak számít. Hogy egyeztethető össze a tulajdonos elvárása, hogy első helyen a hazai felhasználókat, társcégeket kell ellátni alapanyaggal, illetve a piaci keresletből adódó árajánlatok?

B. I. – A rönk választékban van értékesítési sorrend. Ennek lényege, hogy először a saját faiparunkat kell alapanyaggal ellátni. Ami ezen felül rendelkezésre áll, annál minden hazai vevőnek esélyt adunk: liciten értékesítjük a rönköket.

ErFa H. – Hol és hogy’ zajlik egy ilyen licit?

B. I. – Időjárás biztos út mellett szoktuk kiteríteni azt a partit, amit a licitre kínálunk. Ez lehet 50–150 m^3-nyi mennyiségű rönk is. Az anyag úgy van kiterítve, hogy minden egyes törzset külön-külön megvizsgálhat a vevő. Ennek alapján kalkulálja az árat, amennyit megér neki az a kérdéses rönk. Ezeket a liciteket nyíltan hirdetjük meg, amelyeken részt vehetnek a társgazdaságok és magáncégek is. A határidőig leadott ajánlatokat zárt borítékban nyújtják be, majd ezeket később egy

bizottság nyit föl, s ezután hivatalosan értesítik a vevőket az eredményről.

ErFa H. – Ez a kultúra a hagyományokra támaszkodott, hisz' régen így zajlott a fakereskedelem...

B. I. – Ezt újra ki kellett találnunk. Jogilag, erkölcsileg egy új, zárt rendszert hoztunk létre.

ErFa H. – Visszatérve a PR-ra, ez az aktus olyan része a fakitermelési-értékesítési folyamatnak, ami nem kelt visszatetszést, nem riasztó, sőt az eredményességet mutatja be.

B. I. – Nekem meggyőződésem, a sajtóban „helyre kell tenni" azt, hogy a védett természeti területeken betartunk minden előírást, és azokat a természeti értékeket azért lehetett levédeni, mert mi, erdészek jól végeztük a munkánkat. Erdeink 55 százaléka – a Natura területekkel együtt – védelem alatt áll. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy az erdészeti társaságok – szemben a költségvetésből gazdálkodó természetvédelemmel – maguk teremtik elő azokat a javakat, amivel a hosszú távú működésüket biztosítják, finanszírozzák a közjóléti kiadásokat, társadalmi rendezvényeket, és nem utolsó sorban, eltartják az erdőben dolgozó munkaerőt. Nem jó, hogy mi mindig az alkalmazotti létszámról beszélünk, holott a foglalkoztatottakhoz tartozik a vállalkozóknak a köre is, akik a SEFAG-tól jutnak munkajövedelemhez. A megyében a SEFAG szezontól függően 2000–2200 embernek biztosít megélhetést. A PR-unkba be kellene építeni azt, hogy ma a magyar vidéken nincs az agrárágazatban az erdészeti társaságoknál szervezettebb nagyfoglalkoztató. A gazdasági célú erdő ugyan olyan, mint a kukorica- vagy búzatermesztés, csak sokkal hosszabb tenyészidejű. A társadalomnak fel kell ismernie végre, hogy ezek az erdők teremtik meg a gazdasági alapját mindannak a foglalkoztatási lehetőségnek, amiről szó volt. Arról nem is beszélve, hogy mi nem csak erdőgazdálkodást folytatunk, hanem az elsődleges és a másodlagos faipar, sőt az építőipar egy része is hozzánk kapcsolódik – többek között a lakások parkettája, fal- és padlóburkolata, a nyílászárók. A társadalom nem várhatja el, hogy minden szál rönköt külföldről hozzunk be. Ma ezt a sajtó nem veszi tudomásul, a mi PR-unk pedig rossz irányú, mert ezt nem hangsúlyozza. Ez a szemlélet visszavezethető a korábbi liberális szemléletre, amikor a természetvédők villoghattak az elektronikus és a nyomtatott sajtóban, mi pedig azon gonoszoknak voltunk beállítva, akik kivágják a fákat, és tönkretesszük a nünüke életterét. Sajnos ez 2010 után sem változott. Még mindig védekező pozícióba kényszerülünk, ahelyett, hogy offenzívak lennénk.

Nekem az a bajom a sajtóval, hogy csak a látványos rendezvények, avatások, közjóléti átadások vonzók számukra. Mindennek a gazdasági alapját megteremtő folyamatot nem mutatja be, nem segíti a nyilvánosság tájékoztatását, hogy végső soron megértsék a gazdálkodásunk jelentőségét.

Igyekszünk konszenzusra törekedni

Arról sem beszél senki, hogy Európa legszigorúbb erdőtörvénye alapján végezzük a munkánkat, számos fölösleges kötöttséggel. Ennek ellenére egy olyan bővített újratermelést hajtunk végre, ami a világon is egyedülálló. Nő az őshonos és értékes állományok – a tölgyesek – aránya, és erről senki sem beszél. Ahogy arról sem, hogy rendkívüli egészségügyi gondok vannak az állományainkkal. A WWF a közelmúltban telekürtölte a világot azzal, hogy nincsenek 120 éves állományaink. Hát azért, mert kidőlnek. El kell jönni Nagybajomba, ahol van 140 hektár összefüggő 120–140 éves kocsányos tölgyesünk, és egytől egyik csúcsszáradtak.

ErFa H. – A cég eredményességében a faipari üzem mekkora súlyt képvisel?

B. I. – A rendszerváltozás idején az erdőgazdaságok eltérő stratégiákat választottak a faiparral kapcsolatban. Mi célként azt fogalmaztuk meg, hogy a megmaradt faiparunkat megpróbáljuk életben tartani. Ez nagyon komoly erőforrásokat igényelt az elmúlt időszakban. Át kellett alakítani a termékszerkezetet. Hála Istennek ez sikeresen végbement, így tavaly meg idén is nyereséges Csurgó. Ez egyrészt a gazdasági válság végét jelzi, másrészt a cég stratégiájának helyességét. Az sem mellékes, hogy mintegy 140 embernek biztosít munkát ott, ahol az önkormányzaton kívül nincs más munkaadó.

ErFa H. – Milyen várakozások vannak az erdőtörvény-módosítással kapcsolatban?

B. I. – A jelenlegi erdőtörvény olyan bürokratikusra sikeredett, amellyel az erdészeti szolgálat sem tud megbirkózni, és a gazdálkodókra is rendkívüli felesleges terheket ró.

ErFa H. – Mire gondol?

B. I. – Számos olyan korlátot állított fel a termelésben, amely felborította azt a munkarendet, aminek mentén a stratégiánkat kialakítottuk. Ezzel a cégeknek a faanyaghoz való hozzáférési lehetőségeit akadályozták. Nem beszélve arról, hogy a természetességi kategóriák teljesen mesterkéltek. Úgy gondolom, hogy eddig is természetvédelmi szemlélet mentén folytattuk a bővített újratermelést az erdőfelújítások során. Azt várom, hogy ezek a bürokratikus terhek csökkenjenek, és gazdálkodóbaráttá váljon az erdőtörvény. Továbbá a vidéki megélhetést segítse.

ErFa H. – Részt vettek az erdőtörvény koncepciójának kidolgozásában?

B.I. – Igen. A kormány részéről annak is jelentősége van, hogy elsősorban a gazdálkodókat vonták be ebbe a munkába, majd a hatósággal véleményeztették. Nem pedig fordítva. Úgy gondolom, hogy csak kedvező előrelépés következhet e téren.

ErFa H. – Sokan azt az álláspontot képviselik, hogy a cégek a szakszervezet nélkül is nagyon jól megvannak. Milyen az együttélés a szakszervezettel a SEFAG-nál?

B. I. – Úgy ítélem meg, hogy interaktív és normális. Az én vezetői érdekeim nem ellentétesek a dolgozóim érdekeivel. Elég jól tudunk kommunikálni, és nincsenek olyan feszültségpontok, amelyekről ne tudnánk beszélni. Igyekszem részt venni a szakszervezeti küldöttgyűléseken, és szeretem első kézből tájékoztatni a küldötteket a cég történéseiről. Ez nagyon fontos alkalom arra, hogy megértessem azt, mi, miért történik a társaságnál. Ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy elfogadtassam azokkal, akik a vezetői döntések végrehajtásában részt vesznek. Ezeken a fórumokon a kérdésekből is fontos visszajelzéseket is kapok. Tehát számomra fontos a szakszervezet működése, mert

olyan emberek vesznek részt benne, akiknek van véleményük.

ErFa H. – Kétféle visszajelzés lehetséges, vagy kritizálnak és ellentmondanak, vagy javaslatot tesznek és támogatnak. Milyen példa volt olyan esetre, amikor ellentmondott a szakszervezet?

B. I. – Igyekszünk konszenzusra törekedni, és nincs olyan dolog, amit ne tudnánk megbeszélni, és kölcsönösen igyekszünk elfogadni egymás véleményét. Tehát nincsenek „háborúk", amik fölborítanák a munkabékét.

ErFa H. – Az esetleges viták a bérezési és szociális kérdésekre szorítkoznak vagy más – mondjuk – szakmai, fejlesztési, műszaki, szervezési területet is érintenek?

B. I. – Nem jellemző. Nyitott a vállalatirányítás, a döntéseink is eléggé átláthatóak, ismert, hogy „merre megyünk". A döntések előtt mindig meghallgatom az illetékes kollégák véleményét, és talán ezért is keletkezik kevesebb feszültség e téren. Korábban Csurgón voltak feszültségek a bérhelyzet miatt, de igyekszünk a korrekció során ezeket a problémákat is orvosolni. Azért is veszek részt ezeken a szakszervezeti gyűléseken, hogy halljam hol és milyen természetű feszültségek vannak.

ErFa H. – Milyen visszajelzéseket kapott a bérfelzárkózatás után?

B. I. – Kedvezőeket.

ErFa H. – A bérkérdés mindig okoz konfliktust, nehéz igazságot tenni. Volt-e vagy várható ilyen jellegű vita?

B. I. – Egy területen minden bizonnyal várható. Csurgón szeretném elérni, hogy az időbéres munkák aránya csökkenjen, és akik többet teljesítenek, azok jelentősen többet keressenek. Az első lépések már megtörténtek, de ezzel még nem vagyok elégedett, szeretném következetesen tovább folytatni ezt. Ennek az is a jelentősége, hogy nagy a munkaerő elvándorlás a megyéből. Szeretném, ha Csurgón a kulcsembereket meg tudnánk tartani.

ErFa H. – Az alapbéren kívüli juttatások rendszere miként alakul a cégnél?

B. I. – Például a kafetéria.

ErFa H. – E téren a szakszervezetnek milyen jogosítványai vannak?

B. I. – Mi azt a rendszert vezettük be, hogy nem a szakszervezetnek, hanem az egyéneknek van lehetőségük eldönteni, hogy miből mennyit kérnek. A rendelkezésre álló 12–18 ezer forintos kerettel mindenki úgy gazdálkodik, ahogy neki kedvező. Ezen felül van még az iskolakezdési támogatás, bérlakás, jogsegélyszolgálat, továbbképzési támogatás, munkaruha, illetményfa, hűségjutalom, segélyezési rendszer. Kamatmentes hitelt is nyújtunk azoknak, akik építkeznek vagy lakást újítanak föl. Segítettünk azokon is, akik devizahitel-károsultak.

A cég működése szempontjából a dolgozói közérzet nagyon fontos. Akkor lehet fegyelmet és elkötelezettséget elvárni a dolgozótól, ha megadjuk azt a gondoskodást, amiből érzi, hogy fontos a vállalat számára. Ezt én nagyon komolyan gondolom, mert csak így működőképes igazán egy vállalat. Állami vállalatként nekünk nem csak a profit fontos, hanem a foglalkoztatottak megelégedettsége is. Ebben a körben lényeges a szociális gondoskodás is.

ErFa H. – A kollektív szerződés hogy' áll össze?

B. I. – Konszenzus alapján. A váza már elég régen összeállt, és folyamatosan aktualizáljuk a jogszabály módosítások szerint.

ErFa H. – Mit jelent a „Segítség a bajban Alapítvány"?

B. I. – A cégvezetés még a '90-es évek elején hozta létre, azok számára, akik valamilyen „katasztrófa" helyzetbe (baleset, hirtelen halál) kerülnek, és céges keretek között nem lehet segíteni. Ezt az 1 százalékok és a bálunk bevétele finanszírozza.

ErFa H. – Az „Esélyegyenlőség biztosítása" miként valósul meg a társaságnál?

B. I. – Ezek rehabilitációs státusokat jelentenek a cégnél. Éltünk a kormányzat nyújtotta lehetőséggel.

ErFa H. – A munkakörnyezet fejlesztése hogy' valósul meg a SEFAG-nál?

B. I. – A központi székházon kívül az erdészeteink is elfogadható esztétikai és kommunális színvonalon működnek. Van lehetőség a cégnél rekreációs szolgáltatás igénybevételére is. A kedélyjavító rendezvények közé tartozik többek között a bálunk és a főzőfesztivál, valamint a tanulmányút. A társaság a vezetők számára több napos vezetői tréninget is szervez, amelyet pszichológus vezet.

ErFa H. – A legközelebbi avatás pedig itt lesz a „szomszédban"…

B. I. – Igen, megtörtént a boríték bontás – azaz a kivitelezésre indított beszerzési eljárás lezárult, és szeretnénk az átalakításokat december végére befejezni, és fölavatni az Erdők Házát.

(zétényi)

Babakocsi, koporsó és parketta

Keszericze Jenő, a SEFAG ZRT Csurgói Faipari Gyárának igazgatója

ErFa Híradó – Mikor indult a fafeldolgozás Csurgón?

Keszericze Jenő – A fafeldolgozás csírái már a múlt század tízes éveiben megjelentek. A textiliparhoz kapcsolódott az orsók, a vetélőtömbök iránti igény. Már a 30-as években exportáltak Németországba és Svájcba parkettfrízt. A II. Világháborúban hadiüzem volt, a bunkerek és más építmények faanyagát, valamint koporsót gyártottak.

1950-ben alakult meg a Csurgói Faipari Vállalat 150 fővel. Azóta már a „bölcsőtől a koporsóig" szinte mindent gyártott az üzem. A „bölcsőn" jelen esetben babakocsi értendő. A gyár fő jellemzője a fűrészipar és a parkettagyártás volt, ami napjainkig megmaradt. Közben nyílászárókat, rétegelt-ragasztott tartókat is gyártottunk, többek között számos Makovecz tervezte épülethez. Készültek itt ragasztott szegezett akáctartók és rétegelt ragasztott cser-akác váltótalpfák is.

ErFa Híradó – Miért a múlt idő?

K.J. – Változtak az idők, a rendszerváltás után az építőiparban (is) volt egy jelentős visszaesés.

ErFa Híradó – Az üzem az egyik legnagyobb foglalkoztató Csurgón?

K.J. – Tulajdonképpen mi vagyunk, de az önkormányzat a közfoglalkoztatottakkal együtt több „munkavállalót" foglalkoztat a hivatalban, az intézményeiben, az óvodában.

ErFa Híradó – Hogy' jutottak el napjainkig?

K. J. – Volt egy részprivatizáció a rendszerváltást követően, el kellett adnunk egy hektárt a 18-ból. Akkoriban gyáregységként működtünk. 1994-ben önállósultunk, megalakult a Csurgói Fa-

ipari Kft., majd 2012-ben ismét beolvadtunk a SEFAG-ba.

ErFa Híradó – Merre látszik a kitörés iránya, van-e lehetőség innovációra?

K. J. – Volt egy időszak, amikor úgy gondoltuk, hogy a késztermék-gyártásé, a parkettagyártásé a jövő. Voltak sikertermékeink, például a csaphornyos parketta, a lamella parketta. Ez utóbbi Spanyolországban vált fogalommá. De beütött a válság itthon és külföldön is, majd új termékek jelentek meg, aminek a gyártásához új technológia kellett volna. A cégvezetés úgy döntött, nekünk az a feladatunk, hogy az erdeinkből kikerülő faanyag egy jelentős hányadát feldolgozzuk. Csak a magas minőségű – és árfekvésű – alapanyagok kerülnek értékesítésre. Tehát megmaradt a hagyományos fűrészüzem és mellette parketta- és egyéb alkatrészeket gyártunk. Például a többrétegű parkettát előállítóknak fedőréteg lamellát, ill. egy nagynevű cég részére ceruzalapkát. Késztermékként csaphornyos és lamella parkettát továbbra is készítünk.

ErFa Híradó – Évente mekkora mennyiségű fát dolgoznak föl?

K. J. – 28–30 ezer köbmétert. A döntő része tölgy illetve hárs. Ez utóbbi a ceruzalapka alapanyaga.

ErFa Híradó – Mennyit jelent ez árbevételben?

K. J. – Mintegy 1,6 milliárd forintot.

ErFa Híradó – Eredmény szempontjából?

K. J. – Az utóbbi két évben már eredményes a gyár.

ErFa Híradó – A jövőben is marad ez a termékstruktúra?

K. J. – A közeljövőben igen. Az utóbbi időben megvalósult beruházásaink a fűrészipart erősítették. 2012-ben egy szélesség- és hosszoptimalizáló sort, 2013-ban egy kérgező berendezést építettünk be. Idén átépítünk egy fűrészcsarnokot és az egyik alapgépünket lecseréljük.

ErFa Híradó – A cégen belül szeretik a csurgói gyárat?

K. J. – (Nagy sóhajtás.) Szerintem ma már egyre inkább elfogadnak bennünket. Bár jól ismerjük egymást Sopronból, mindig akad kolléga, aki sérelmezi, hogy az erdei utak építése, felújítása vagy egyéb fejlesztés rovására megint a gyárban történik valamilyen beruházás. Az erdészetek eredményessége szemszögéből ma már szinte mindegy – a piaci árakhoz egyre inkább kötődő elszámolás technikának köszönhetően – hogy a gyárba szállítják be, vagy valaki más veszi meg a fájukat.

Keszericze Jenő faipari mérnök, gyárigazgató

ErFa Híradó – Ha a gyár nem lenne, 147 munkanélkülivel többet számlálnának Csurgón. Ez szempont?

K. J. – Pontosan. De azért ma már egyre inkább az eredményesség az elsődleges szempont.

ErFa Híradó – Mi hozza ide és mi tartja itt a dolgozókat?

K. J. – Elsősorban a biztonság. Ez főként a 40–60 év közöttiekre igaz. Bennük alacsonyabb a késztetés, hogy elmenjenek. A fiatalabbak könnyebben mozdulnak. Tehát nem kizárólag a pénz. Bár a SEFAG indított egy bérfelzárkóztatási programot, amelynek a második lépcsőjénél vagyunk. Ezek egyenként 10 százalék körüli béremelést jelentettek. Most térünk át egy teljesítményorientált bérezési rendszerre.

ErFa Híradó – Amikor ide került, annak idején milyen volt, miből állt a szakszervezeti mozgalom?

K. J. – 1985-ben volt egy gyáregységi szakszervezet, független titkárral, – pontosabban „munkamódszer átadó” státuszban állt – „bizalmiakkal”.

ErFa Híradó – Akkor még működött az üzemi négyszög, ami a rendszerváltáskor a szakszervezetre szűkült. Akkor a szakszervezetet is újjá kellett építeni?

K. J. – Igen. Itt is két szakszervezet alakult, a régi MEDOSZ és a Munkástanácsok. Jelenleg pedig az EFDSZ és az utóbbi. Csökkent a munkavállalói és a taglétszám is. Megpróbálkoztak az egyesítéssel, de nem sikerült. Akkoriban sokan kiléptek, mert a szakszervezet nem tudta kiharcolni az erdőkből a 20 arany korona részesedést, mint ahogy a mezőgazdaságban dolgozók esetében annak idején ez megtörtént.

ErFa Híradó – Most milyen helyzetben van(nak) a szakszervezet(ek)?

K. J. – A magánvéleményemet mondhatom: nehéz helyzetben vannak, mert ez nem egy stratégiai iparág, ahol meg lennének a nyomásgyakorlás feltételei. Semmi nem történik, ha mondjuk sztrájkot hirdetnek.

ErFa Híradó – A szociológia erre mondja azt, hogy konfliktusképtelenek. Akárcsak az állami alkalmazásban dolgozó erdészek. Milyen formában zajlik a szakszervezet és a gazdasági vezetés közötti egyeztetés?

K. J. – Amire összpontosul a szakszervezet lehetősége, az a szociális kérdéskör, az éves béremelés, a kafetéria. A gond az, hogy a szakszervezetnek nem is a cégvezetéssel, hanem a tulajdonosi jogokat gyakorlóval kellene konfrontálódnia.

ErFa Híradó – A gyár eredményességének van összefüggése a bérekkel?

K. J. – Eddig nem volt. Azt vallom, hogy aki ide jön dolgozni, az a munkája után járó tisztességes bért keressen. Ezt akkor lehet megvalósítani, ha a folyamat minden egyes eleme a helyén van. Tehát a munkahelyen dolgozom, és nem csevegek, cigizek, nem úgy mozgok, mint a lassított felvétel. Ehhez a legösztönzőbb mód a teljesítménybér. Sajnos a mi iparágunkban csak korlátozottan tudunk tisztán teljesítménybért alkalmazni. Nem csupán a dolgozó hozzáállásán múlik a teljesítménye. Nagyon heterogének a feltételek, a fa minősége, a termékszerkezet. Mindez nagyon torzítja a műszakok teljesítményét. A munkakörök egy részében ezért az adott hónapban elért árbevételhez és a termelt összvolumenhez kapcsolt mozgóbért vezettünk be. Vannak olyan területek is (karbantartó, portás), amelyeknél még nehezebb objektív, mérhető elvárásokat megfogalmazni. Májusban vezettük be ezt a rendszert, attól kezdve van bizonyos lehetőségem a differenciálásra, ösztönzésre.

ErFa Híradó – E téren a szakszervezetnek van beleszólási lehetősége?

K. J. – Meghallgatom a véleményeket. Nem egyszerű megtalálni az állami struktúrában a szakszervezet szerepét. Szerintem nem a közösségi tulajdonú munkahelyeken, hanem ott vannak gondok, ahol szabad versenyes „vad” kapitalizmus működik.

(N.L.–Z.Z.)

Elhunyt dr. Rácz Antal (1928–20l6)

„Ha ember távozik a földről, Helyébe nyomban más hatol, S az esti nap mikor lenyugszik, Együttal fölkel valahol"

Budapesten rövidebb betegeskedés után életének 89. évében elhunyt dr. Rácz Antal okl. erdőmérnök, a mezőgazdasági (erdészeti) tudományok kandidátusa, c. egyetemi tanár, ny. min. főosztályvezető, nemzetközi hírnévnek örvendő vadászati szakember, Afrika-vadász és szakíró.

Szakmai-társadalmi búcsúztatására a Pilisi Parkerdő Zrt. Budakeszi Erdészeténél, a Magyar Vadászok Szoborparkjában portréfotójával együtt kihelyezett hamvvedrénél került sor.

Az ünnepélyes, ugyanakkor bensőséges, kollegiális hangulatú végtisztességadás szakmai közéleti eseménnyé emelkedett, oly sok régebbi és fiatalabb szakmabeli vett részt rajta. Sőt szakmán kívülálló személyiségek is, akiket még közvetlen kapcsolat fűzött az elhunythoz a vadászat révén. A rendezvény levezetője Marok Tamás televíziós munkatárs volt.

Az ünnepség kezdetét az Országos Magyar Vadászkamara Vadászkürt Együttesének szignálja jelezte.

Elsőként Pintér István erdőmérnök, az elhunyt egykori minisztériumi munkatársa részletesen ismertette dr. Rácz Antal életútját és méltatta munkásságát. Őt követően szintén egy másik régi munkatárs, Palkovics György „Utazunk" című saját versével búcsúzott egykori főnökétől. A Donát Völgye Vadásztársaság (Tolna megye) tagjainak végső üdvözletét pedig Ménesi János tolmácsolta.

Végül Filyó Kristóf atya, Budakeszi város római katolikus esperes-plébánosa mondott beszédet, felidézve az Újtestamentumból az atyjához visszatérő és visszafogadásra találó fiúról szóló példabeszédet. Az elhunyt hamvait egy későbbi időpontban az egyház szertartása szerint a budakeszi temetőben helyezték végső nyugalomra urnasírban.

A szakmai végtisztességadás a vadászkürtök búcsúszignáljával zárult.

K. P.

Vasárnapi pihenőnap – Szakszervezetek a konzultációs fórum összehívását kezdeményezik

A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (VKF) azonnali összehívását kezdeményezi Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) a vasárnapi boltzár feloldása után kialakult helyzet rendezése érdekében – közölte a szövetség április 12-én az MTI-vel.

A MASZSZ a VKF összehívását a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetével (KASZ) egyetértésben kezdeményezi – tették hozzá.

A biztonságos, a színvonalas lakossági ellátás és a munkavállalók érdekében a MASZSZ szerint elengedhetetlen a vasárnapi munkavégzéssel kapcsolatos pótlékok rendezése, a munkaerő beosztásra vonatkozó szabályok egyeztetése.

A KASZ kezdeményezi, hogy a kormány haladéktalanul hívja össze a szakma képviselőit, mert a jelenlegi dolgozói létszámmal, pótlékokkal, illetve munkaidő beosztási szabályokkal nem megvalósítható a vasárnapi nyitva tartás.

A KASZ követeli, hogy a jelenlegi 50 százalék helyett 100 százalékos legyen a vasárnapi bérpótlék, és a munkáltatóknál ellenőrizzék ennek kifizetését, a munkáltatók adják meg a választási lehetőséget a munkavállalóknak, hogy akarnak-e vasárnap dolgozni. A kitűzött célok megvalósítása érdekében demonstrációt is szerveznek.

Az Országgyűlés kedden vonta vissza a boltok vasárnapi zárva tartását előíró szabályozást és módosította a jelenleg hatályos munka törvénykönyvét, mindenféle egyeztetés nélkül – írta közleményében a MASZSZ.

Ennek kapcsán arra is felhívták a figyelmet, hogy a kereskedelemben dolgozók jelenlegi létszámával, a vasárnapokra érvényes 50 százalékos pótlékok, illetve a munkaidő beosztási szabályokkal csak a dolgozók jelentős hátrányára valósítható meg a vasárnapi nyitva tartás – tették hozzá.

Liga: a NAV ellenőrzése vélhetően egy folyamatban lévő nyomozással kapcsolatos

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) ellenőrzése vélhetően egy korábban ismeretlen tettes ellen kezdeményezett és folyamatban lévő nyomozással kapcsolatos – közölte a Liga Szakszervezetek (Liga) május 18-án az MTI-vel.

A Blikk.hu honlap írta meg, hogy az adóhatóság munkatársai megjelentek szerdán a Liga székházánál és iratokat foglaltak le. A Liga szakszervezetek 1,5 milliárd forint értékű európai uniós támogatást kaptak, a lap úgy tudja, ennek kapcsán tett valaki feljelentést gyanús pénzmozgások miatt. Információik szerint költségvetési csalás miatt indult eljárás az ügyben – olvasható a honlapon.

A Liga közleményében kiemelte: a szakszervezet segítette az adóhatóság munkáját és a jövőben is a hatóság rendelkezésére áll.

A szakszervezet hangsúlyozta: az általa, mint kedvezményezett által végrehajtott TÁMOP 2.5.3. A és TÁMOP 2.5.3. C projekteket az elmúlt időszakban folyamatosan ellenőrizték.

A projekteket tavaly ősszel a Miniszterelnökség, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma (Emmi) ellenőrizte. Az idén záró helyszíni ellenőrzést tartott az Emmi, ez utóbbi vizsgálat a „C" projektnél mindent rendben talált. Az „A" projektek többségének záró helyszíni ellenőrzése is megtörtént – olvasható a Liga közleményében.

Kartellgyanú az alacsony háromszéki bérek miatt

„Nem kizárt, hogy hallgatólagos megegyezés van a háromszéki munkáltatók között, akik a munkaerőhiány ellenére mégsem emelik a béreket" – írta a május 17-ei sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztató után a Krónika.

A Kovászna Megyei Munkaerő-elhelyező Ügynökség igazgatója kérdésünkre

kifejtette, az alkalmazók többsége minimálbért fizet, s bár azt mondják, nem tudnak nagyobb fizetést adni, „valószínűleg nem is akarnak”.

A munkaügyi szakértő szerint a szomszédos megyékben is alacsonyak a fizetések, így nincs verseny, és ezért nem érdekük a vállalkozóknak, hogy emeljék a béreket. „Sokan ingáznak Brassó megyébe, de ők is panaszkodnak, hogy kevés pénzt kapnak, sőt még az utazás költségeit is zsebből fizetik. Ez egy gazdasági játszma: a munkaadók figyelik egymást, a szomszédos megyéket, és senki nem akar úttörő lenni a fizetésemelésben” – fogalmazta meg az igazgató.

Kelemen Tibor egyúttal hangsúlyozta, hogy már nincsenek pontos adataik a megyei átlagbérről, mert egy ideje azt nem jelentik az ügynökségnek a cégek, de meglátása szerint annak összege nem növekedett jelentősen. Másrészt egyre több esetben csak meghatározott időre alkalmaznak, nagy a fluktuáció, az újonnan alkalmazottak pedig beérik az alacsonyabb fizetéssel, ám egy idő után, ha nem kapnak több pénzt, felmondanak.

Az igazgató ugyanakkor elmondta, tudomására jutott, hogy a Holzindustrie Schweighofer rétyi gyárában is nagy a fluktuáció, a jelenleg mintegy 400 alkalmazottat foglalkoztató fűrészüzemnél gyakran mondanak fel az alkalmazottak, és keresnek helyükre újakat. Általában a sok kifizetetlen túlórára panaszkodnak, valamint arra, hogy a bérezés nincs arányban az elvárt munkamennyiséggel, de kollektív munkaszerződés és szakszervezet hiányában nem tudják képviselni az alkalmazottak érdekeit.

Kelemen Tibor kedden arról is beszámolt, hogy Kovászna megyében egyébként történelmi mélypontot ért el a munkanélküliségi mutató, 1992 óta még soha nem volt ennyire alacsony a munkanélküliség, elérte a 4,81 százalékot. Az igazgató szerint ez két szempontból is gondot jelent: „egyrészt a potenciális befektetők nem találnak már alkalmazható munkaerőt, másrészt ilyen adatok mellett nem lehet lehívni a foglalkoztatás növelésére előirányzott európai uniós pénzeket”.

A nyilvántartásban szereplő munkanélküliek közül különben csak 568-an kapnak munkanélküli támogatást, a többi 3920 személy tartósan munkanélküli, szociális segélyből él. Az utóbbiak a szakember tapasztalatai szerint általában nem is akarnak munkát vállalni, mert ha a családból már egy fő dolgozik, akkor elveszítik a szociális támogatást. Kelemen Tibor éppen ezért úgy véli, törvénymódosításra lenne szükség, szigorítani kellene a szociális segély odaítélésének feltételeit, különben semmi nem ösztönzi ezeket az embereket a munkavállalásra.

A keddi sajtótájékoztatón elhangzott továbbá, hogy jövő hónapban újabb „minibörzét” szerveznek, a sepsiszentgyörgyi Olt textilgyár és a kökösi kisállat-koporsókat gyártó cég keres húsz-húsz munkást. A kökösi cég az átlaggal ellentétben fogyatékkal élőket és romákat is szívesen foglalkoztat, ezért bíznak benne, hogy sikerrel közvetítenek munkanélkülieket – emelte ki Kelemen Tibor. ***Bíró Blanka***

Feléledt a magyar munkavállalói résztulajdonosi program

A Deloitte felmérése szerint részvényalapú juttatásokkal növelhető a munkavállalók motiváltsága és a vállalat iránti elkötelezettsége, valamint csökkenthető a munkaerő elvándorlásának mértéke - hívta fel a figyelmet a Deloitte Zrt. tanácsadó cég május 18-ai közleményében.

Ebben kiemelik, hogy a nemzetközi és a magyar trendek megegyeznek: a vállalatok vagy a felsővezetőknek, vagy pedig a cég összes dolgozójának, illetve a munkatársak jelentős részének kínálnak fel részvényeket, vagy részvényvásárlási opciós lehetőséget. A programban résztvevők jellemzően ingyen, de legalábbis jelentős kedvezményekkel juthatnak hozzá részvények vételi jogához, melynek eredményeként tulajdonosok lehetnek a magyar társaságban, vagy a nemzetközi anyavállalatban.

Az is vonzóvá teszi a programot, hogy kedvező adókövetkezmények mellett nyújtható a juttatás. Nettó vagyoni értékre vetítve az adóteher drasztikusan, akár 93,23 százalékról 17,65 százalékra csökkenhet – közölték.

A magyar jogszabályi környezet is egyre vonzóbbá teszi az ilyen juttatási programokat. Lehetőség van arra, hogy adót ne a részvény megszerzésekor, hanem bizonyos feltételek esetén csak az értékesítéskor kelljen megfizetni.

A Deloitte felmérésében résztvevő 177 nagyvállalat csaknem 90 százaléka továbbra is úgy gondolja, hogy jól döntött a program bevezetésével. A részvények tartási időszaka, amelynek lejárta után a munkavállalók szabadon rendelkezhetnek a részvényekkel, külföldön és Magyarországon is egyaránt átlagosan 3 év.

A SZEF a kormány által benyújtott cafeteria-javaslat visszavonását követeli

A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEF) a kormány által benyújtott cafeteria-javaslat visszavonását követeli, mert álláspontja szerint a kormány ezzel ismét háttérbe szorítaná a közszolgálati munkavállalókat – közölték június 6-án az MTI-vel.

A SZEF a közleményében rámutat: a tervezet a versenyszféra munkavállalóinál 450 ezer, a közszolgálati dolgozóknál viszont csupán 200 ezer forintban állapította meg éves szinten a béren kívüli juttatások felső határát. A kormány múlt héten csütörtökön benyújtott javaslata szerint az alkalmazottak kedvezményes adózás mellett évente 100 ezer forintot kaphatnának készpénzben, ezen felül a közszféra alkalmazottjainak 100 ezer forintot, a magánszféra dolgozóinak 350 ezer forintot utalhatna SZÉP-kártyára a munkáltató – ismertetik.

A szakszervezet követeli a munkavállalók két csoportja közötti megkülönböztetés megszüntetését, valamint, hogy a kormány minden közszolgálati dolgozónak teremtse meg a 450 ezer forintos béren kívüli juttatás lehetőségét.

A SZEF emellett kérte az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) plenáris ülésének azonnali összehívását, hogy a felek még a parlamenti döntés előtt az OKÉT keretében egyeztessenek a cafeteria kérdéséről. A tárgyaláson számítanak Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter személyes részvételére is – jegyezték meg.

A SZEF álláspontja szerint a készpénzben kifizetett évi 100 ezer forint nem változtat majd a munkavállalók rendkívül alacsony bérén, csak ürügyet szolgáltat a valódi béremelés elodázására. Ugyanakkor a SZÉP-kártyára utalandó évi 100 ezer forint sem teszi majd lehetővé az egész évre kiterjedő rekreációt, a családi üdülést vagy az öngondoskodást.

Az öngondoskodás érthetetlen módon teljesen kimaradt a kormány béren kívüli juttatásokról szóló tervezetéből - hívja fel a figyelmet a SZEF közleményében.

A szakszervezet jelezte, hogy a közintézmények nagy többsége még az évi 200 ezer forintos juttatást sem tudja folyósítani.

A cafeteria szabályok közszolgálati dolgozókat érintő javaslata tönkreteszi a béren kívüli juttatások eddig kialakult rendszerét, értékeit, és nem adja meg a szükséges béremelést sem - hangsúlyozza a SZEF.

Családi nap a Zalaerdőnél

Fotó: Kapin Péter

A Zalaerdő Zrt. szakszervezeti kezdeményezésre hét évvel ezelőtt teremtette meg a családi nap hagyományát. A rendezvényekre ebben a sorrendben került sor: 2010. Bánokszentgyörgyi Erdészet. Helyszín: Szentpéterföldei Vadászház és környéke; 2011. Letenyei Erdészet. Helyszín: Kistolmácsi-tó és környéke; 2012. Nagykanizsai Erdészet. Helyszín: Csónakázó-tó és környéke; 2013. Lenti Erdészet. Helyszín: Csicsergő Szabadidőközpont, Nova; 2014. Zalaegerszegi Erdészet. Helyszín: Sohollári-völgy; 2015. Zalaerdő Zrt. Központ. Helyszín: Csónakázó-tó és környéke; 2016. Bánokszentgyörgyi Erdészet. Helyszín: Szentpéterföldei Vadászház és környéke.

A rendezvény több célt is szolgál: egyrészt lehetőséget biztosít az ismerkedésre, hiszen a megye távoli pontjain dolgozók gyakran csak névről ismerik egymást, másrészt pedig remek alkalom a kikapcsolódásra.

A Zalaerdő Zrt. nagy hangsúlyt fektet a közösségi programok megvalósítására, a közösen átélt élmények és pillanatok színt és derűt visznek cégünk életébe, energiával töltik fel dolgozóinkat, akik egy-egy ilyen összejövetelen közelebb kerülnek egymáshoz. Alkalom nyílik arra is, hogy megismerjék egymást a munkán kívüli életben. A rendezvény a Zalaerdő Zrt. valamennyi dolgozójának és családtagjának szól, kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

A programokat minden évben a helyszíni lehetőségek figyelembe vételével alakítjuk ki. Idén egyebek mellett erdei vasutas utazás, horgászverseny, lovaglás, lovas kocsikázás, solymászbemutató, céllövészet, íjászat, sakk, tanösvény több állomással, kézműves foglalkozás, fotókiállítás, gyermekrajzpályázatok, erdei gyalogtúra, madárgyűrűzés, főzőversenyek szerepeltek a palettán. Érdekes színfoltja volt a programnak a zöld játszóház, ahol természetes alapanyagokat felhasználva készíthettek egyedi ajándéktárgyakat a résztvevők.

A különböző állomásokon a feladatok jó megoldásáért a gyerkőcök jutalomban részesültek. A tartalmas programkínálat és festői helyszín, valamint a helyben készített finom ételek is szerepet játszhattak abban, hogy a résztvevők száma az idei évben elérte a 450 főt.

A szakszervezet nevében köszönöm a vállalatvezetésnek az anyagi támogatást, valamennyi helyi szervezőnek, szakszervezeti tisztségviselőnek az áldozatos, lelkiismeretes munkát! Külön köszönet és dicséret a Bánokszentgyörgyi Erdészet kollektívájának munkájáért, immár második alkalommal arattak nagy sikert!

Amelyik erdőgazdaságnál még ilyen nincs, javaslom a Szakszervezeti Alapszervezetek számára a nálunk jól bevált hagyomány megteremtését!

Horváth Borbála SZB titkár

Muzsikál az erdő
Mátrai Művészeti Napok

„Muzsikál az erdő" a Felvidéken is

Mátrai Művészeti Napok – 2016. július 2–10.

Programterv

2016. július 2. – Fülek – Nyitónap 10.00–12.00

Szakvezetéses erdei séta, Találkozóhely Cseres hegység Tájvédelmi körzet, Somoskő – szlovák oldal, Vár tanösvény. Vezeti: Balázs Csaba ökológus. GPS: 48.178, 19.854

A többi program helyszíne: Fülek, Berchtold-kastély Parkja (a mai Gimnázium épülete mögött). GPS:48.270, 19.826

Gyerekprogramok:

10.00–14.00 Motolla kézműves műhely gyerekeknek: csuhézás, fűbabakészítés, rongybabakészítés

10.00–13.00 Az erdő ajándékai címmel Szabó Miklós erdőmérnök interaktív bemutatója

11.00 Madzag Bábszínház

10.00-től Helyi termékek bemutatója

12.00-től Helyi ételek kóstolója: tócsni, sztrapkacs (Banyaklub)

11.00 Helytörténeti előadás. Helyszín a Füleki vár. Előadó Dr. Agócs Attila Phd. Téma: Fülek 770 éves. GPS: 48.271, 19.824

13.00 Ismeretterjesztő előadás: Dr. Borovics Attila, a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója: „Termeljünk együtt a természettel" (Helyszín: a Gimnázium előadóterme)

Klasszikus zenei koncertek:

14.00 Melódia Női Kar (Fülek)

14.30 Összetartás emlékplakett ünnepélyes felavatása. Alkotó: Józsa Judit kerámiaszobrász, a Magyar Kultúra Lovagja

Köszöntők: Dr. Agócs Attila, Fülek város polgármestere

A Szlovákiai Környezetvédelmi Minisztérium képviselője

A magyar Földművelésügyi Minisztérium képviselője

Fellép: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Hallgatóiból álló zenekar

Vezényel: Ménesi Gergely, a Zeneakadémia szimfonikus zenekarának karmestere

Virtuózok meglepetés műsora

Konferál: Bősze Ádám.

Kertész József erdész versmondó

17.00 Szakvezetéses séta a Kastélyparkban. Vezeti Balázs Csaba és Szabó Lajos.

17.30 Erdei népzenei koncert

Fellép: HEĽPAN Folklórcsoport, szlovák népi énekegyüttes

Tari Kontyvirág Néptáncegyüttes. Művészeti vezető: Nagy Ádám

Dűvő Zenekar. Művészeti vezető: Hrúz Dénes

2016. július 3. – Gyöngyöspata

2016. július 4. – Mátraverebély – Szentkút

2016. július 5. – Gyöngyöstarján (Sósi rét)

2016. július 6. – Szurdokpüspöki

2016. július 7. – Bátonyterenye – Szorospatak

2016. július 8. – Kékestető

Július 9. – Galyatető

Július 10. – Zárónap: Gyöngyössolymos – Szalajka rét

A részletes programot lásd a http://www.muzsikalazerdo.hu/2014/index.php oldalon!

A STIHL TIMBERSPORTS SERIES IV. Nemzeti Bajnokság Biatorbágyon

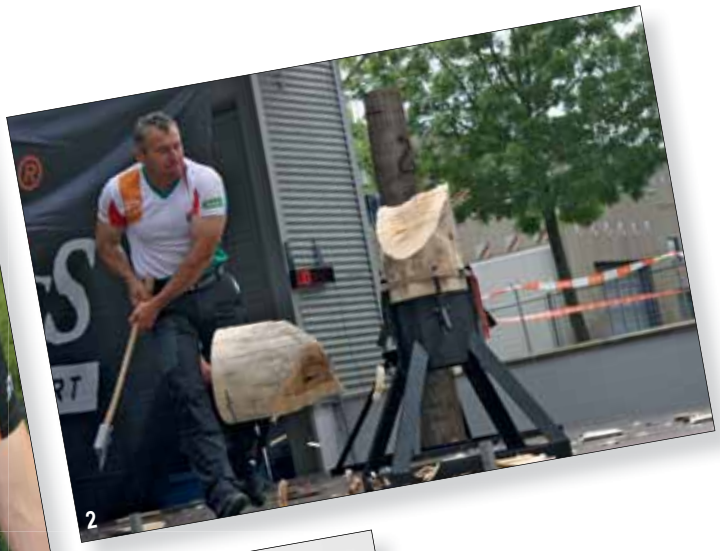

1. *Martin Komárek*
2. *Juhász István döntő vágása*
3. *A Stihl Timbersports utánpótlása*
4. *Juhász István az ugródeszkán*
5. *Strubel József, Martin Komárek, Juhász István és Bozsó Zoltán*
6. *Juhász István magyar bajnok, Martin Komárek abszolút győztes*
7. *Győztesek és gyermekeik*

Fotók: Zétényi Zoltán

SEFAG Zrt.

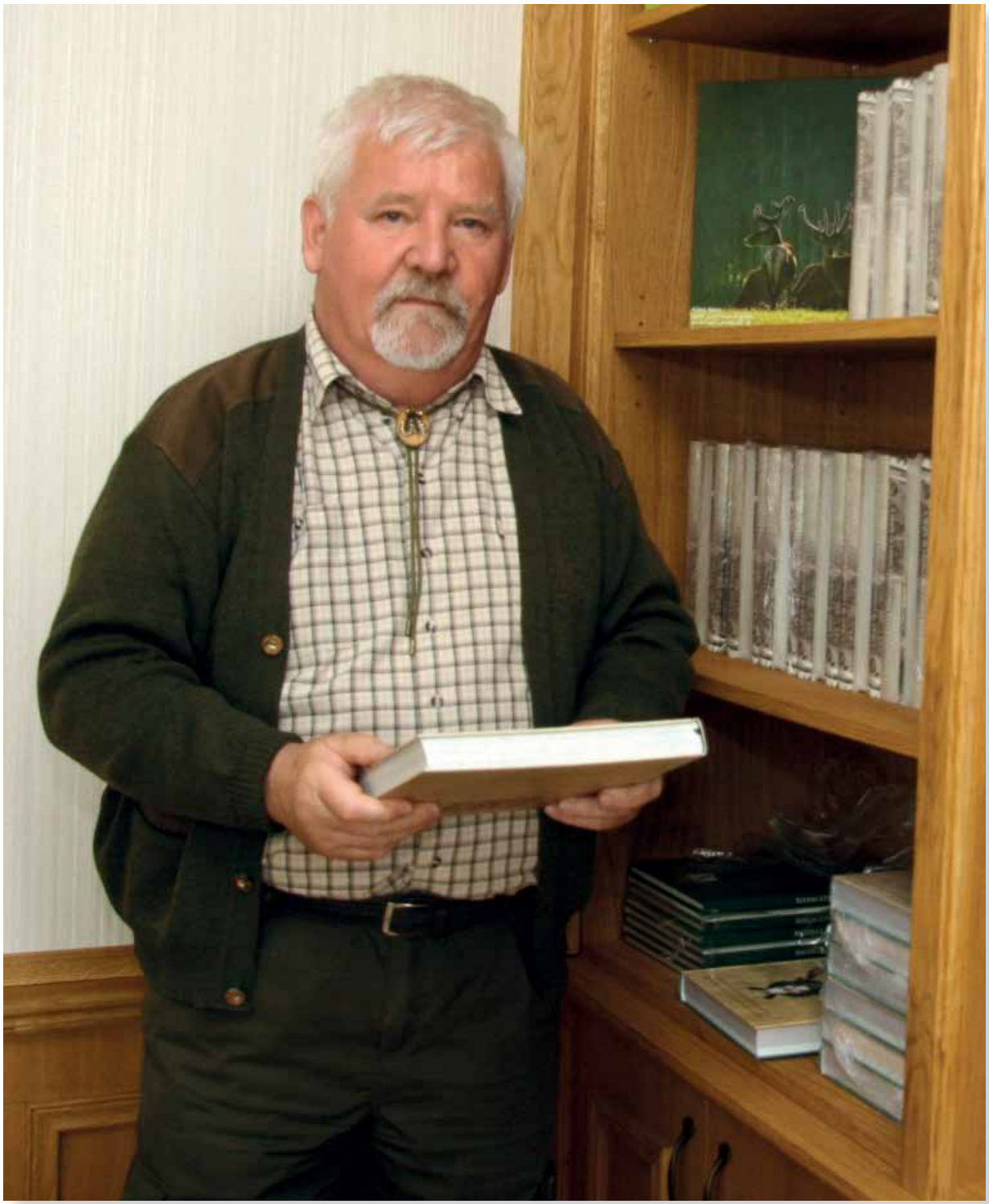

Major László, aki nem ma kezdte